

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره ی روشنبیری

*

خاوهنسی نیمتیان: شهوکهت شیخ یهزدین

سهرنووسه: بهدران شههمهده ههسیب

***

باوک

شانۆنامه ی هاوچه رخی سویدی

ناوونیشان: دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی ئاراس، گه رپهکی خانزاد، ههولتیر

س.پ. ژماره: ۱

www.araspublisher.com

ئۆگۆست سترندېيېرگ

باوك

وەرگېترانى لە فەرەنسىيەو: د. فەرھاد پېريال

ناوى كىتەب: باوك - شانۆنامەى ھاوچەرخى سوتىدى
ناوى نووسەر: ئۆگۆست سترندېيېرگ August Strinberg
وەرگېترانى لە فەرەنسىيەو: د. فەرھاد پېريال
بلاوكرادەى ئاراس - ژمارە: ۲۴۳
دەرھېنانى ھونەرى: بەدران ئەحمەد حەبىب
دەرھېنانى بەرگ: ئاراس ئەكرەم
نووسىنى سەر بەرگ: محەمەد زادە
سەرپەرشتىيى كارى چاپخانە: ئاورەحمان مەحمود
چاپى دووہم، ھەولېر - ۲۰۰۴
لە كىتەبخانەى بەرپۆدەرايەتیی گشتیي رۆشنىيى و ھونەر لە ھەولېر ژمارە
(۸۶) ى سالى ۲۰۰۴ ى دراوتى

وشه‌ی وەرگیڤر

ئوگوست سترندبیرگ August Strinberg ۱۸۴۹-۱۹۱۲، یان وەک سویدییه‌کان دەلێن سترینباری، گه‌وره‌ترین و ناودارترین شانۆنامه‌نووسی سویدییه. مندالییه ناخۆش و دۆزه‌خیییه‌که‌ی خۆی له کتیبی «کوره خزمه‌تکار» دا وه‌سف کردووه. وازی له زانکۆی ئۆپسالا هێنا و خۆیندنی ته‌واو نه‌کرد. ماوه‌یه‌ک رۆژنامه‌نووس، ماوه‌یه‌کیش سکریتی کتیبخانه‌ی پاشایه‌تی بووه، پاشان رووی کردۆته‌ شانۆ و بۆته‌ ئه‌کته‌ر. بۆ خۆی، له‌سه‌ر حسیبی خۆی، له‌ ستۆکه‌هۆلم، شانۆیه‌کی تایبه‌تی بۆ گه‌ل دروست کرد.

بلا‌و‌کردنه‌وه‌ی یه‌که‌م رۆمانی له‌ سالی ۱۸۷۹دا، به‌ ناو‌نیشانی ژووی سوور، ئازاوه‌یه‌کی دروست کرد و ناوبراوی به‌ دنیا ناساند. سترندبیرگ چه‌ندین چیرۆک و رۆمانی دیکه‌یشی نووسی. به‌لام زیاتر وەک شانۆنامه‌نووسیک توانی سه‌رکه‌وتن و شوهرت و ده‌ده‌ست به‌یئین. ناودارترین شانۆنامه‌کانی، ئه‌مانه‌ن: رینگای به‌ره‌و دیمه‌شق، سه‌مای مه‌رگ، خاتوو ژولیا. هه‌روه‌ها ژياننامه‌یه‌کی ناوداری هه‌یه‌ به‌ ناو‌نیشانی دۆزه‌خ Inferno له‌ ۱۸۹۷ نووسیویه‌تی.

ناوبرا، له‌ روانینی خۆیدا بۆ ژیان له‌ ژیر ته‌سییری فه‌لسه‌فه‌ی کیرکۆگاردی دانمارکی و نیتشه‌ی ئه‌لمانیدا بوو. سێ جار ژنی هیتاوه و ته‌لاقی داوه، ئاسووده‌یی له‌ ژیانێ ژن و می‌ردایه‌تیدا نه‌بینیوه. وا تێ ده‌گه‌یشت ژن سه‌رچاوه‌ی هه‌موو هه‌ره‌س و به‌دبه‌ختیییه‌کی پیاوه. مملانیی نیوان ژن و پیاو، تیم و باوه‌رێکی پته‌وی سترندبیرگه، له‌ سه‌رجه‌م به‌ره‌مه‌کانیدا رهنگی داوه‌ته‌وه و وەک خۆین - به‌رده‌وام - له‌ نووسینه‌کانی ئه‌ودا داده‌چۆرئ. راستیییه‌که‌یشی، ئه‌م روانینه‌ شه‌خسییه‌ تاکره‌وه‌ی سترندبیرگه که ئه‌م‌رۆ ئه‌و به‌ یه‌کیک له‌ نووسه‌ره‌ ره‌سه‌نه‌کانی دنیا ده‌ژمیریت.

سترندبیرگ رقی له‌ سوید و ئاووه‌ه‌وای سوید بوو. زوو زوو، به‌تایبه‌ت

هاوینان، سه‌ری خۆی هه‌لده‌گرت و سویدی جێ ده‌هیشت، به‌تایبه‌ت رووه‌و پاریس.

سترندبیرگ ئه‌م شانۆنامه‌یه‌ی، باوک، له‌ ستۆکه‌هۆلم، له‌ سالی ۱۸۸۷دا نووسیوه. من له‌ سالی ۱۹۹۱دا له‌ پاریس، له‌ فه‌ره‌نسییه‌وه، که‌وتمه‌ سه‌ر ته‌رجه‌مه‌کردنی. له‌ هه‌مان کاتدا به‌راوردم کرد به‌ ته‌رجه‌مه‌ فارسییه‌که‌ی مه‌دی فروغی (انتشارات ابن سینا، طهران: ۱۹۵۷) که‌ پێشتر له‌ دانیمارک له‌ ۱۹۸۷دا سه‌رقالی بیوم.

باوک، به‌راستی، شاکاریکی هه‌میشه‌ هاوچه‌رخێ شانۆی دنیا و نمونه‌یه‌کی زیندووی ئه‌ده‌بیاتی ره‌سه‌نه.

د. فه‌ره‌اد پیریاڵ

ئەگتەرەكان:

ئەدۆلف، كاپتنى سوپاسوارى.

لۇزا، خېزانەكەى.

بېرتا، كچەكەيان.

دكتور ئوتىستەرمارك.

قەشە، ژنبراي كاپتن.

مارگرېت، داينەن.

نۆيد، Nojd.

خزمەتكار

لە سوئېدىيەكەدا Kal Faktom بەكار ھېتىراو، ئەو وشەيەش تەواو

بەرانبەر بەو سەربازەيەكە تەرخان دەكرېت بۆ خزمەتكردى

ئەفسەرىك لە ئەفسەرەكانى سويا.

پەردەى يەكەم

سالئونى مالى كاپتن. دەرگايەك لە بەشى دواوہى شانۆ، لە دەستە راستدا ھەيە. لە ناوہ راستى سالئونەكەدا مېزىكى خې، كۆمەلىك رۆژنامە و گۆقارى لەسەرە. لە دەستە راستدا سۆفەيەكى چەرمين، مېزىكى لە بەردەمدايە. لە گوشەى دەستە راستى شانۆدا، دەرگايەك دەچىتەوہ سەر بەشى ژووہوہ. لە دەستە چەپدا مېزىكى نووسين، سەعاتىكى سەرمېزىكى لەسەر دائراوہ. لە ھەمان لادا دەرگايەكى ديكە ھەيە، دەچىتەوہ سەر ژووړىكى ديكەى ناو خانووہكە. چەندين جور چەك و تفەنگ و تاپر بەديوارەوہ ھەلئاسراون.

لە تەنىشت دەرگاي رويەروو، عەلاگەيەك جلوپەركى سەربازى پىتوہ ھەلئاسراوہ. چرايەكى داگيرساو لەسەر مېزە گەورەكەيە.

دېھەنى يەكەم

كاپتن و قەشە لەسەر سۆفە چەرمەكەدا دانىشتون. كاپتن چاكەتى لەبەر نىيە (بە جلوپەركى سەربازى ژىرەوہيەتى)، جزمەيەكى فەخيزدارى لە پىيە . قەشە جلوپەركى پەشى يەخە سىيى بى كەتيرەى لەبەرە؛ خەرىكى پاىپ كېشانە.

كاپتن (لە زەنگەكە دەدا)

خزمەتكار: بەلئى گەورەم.

كاپتن: نۆيد لىرەيە؟

خزمەتكار: بەلئى، لە موتبەقەكە چاوەروانى فەرمانى جەنابتانە.

كاپتن: ديسان چۆتەوہ موتبەقەكە؟ بانگى بكە ئىرە- ھەر ئىستا!

خزمەتكار: ھەر ئىستا! (دەروات)

قەشە: دەى. ئىستا چى قەوماوہ؟

كاپتن: ئەو ھەتتويچە بەدخووە. ديسان ئەو كچه كارەكەرەي خستوتە مەزاقەو؛ ھەتتويچي يەكجار سەر سەربىيە.

قەشە: مەبەستت نۆيدە؟ سەيرە! خۆ پارەكەش، ھەمان گۆبەندی نابۆو.

كاپتن: راست دەكەي- بەبیرتە؟ داخۆ تۆ دەتوانی بە چەند قسە يەكی برادەرە، ئامۆزگاری بەكەيت؟ قسە كانی تۆ لەوانە يە كاریكي لی بەكەن. من چەند قسەي ناشیرینم پیتی وت، داركاریم كرد؛ هیچ كاری لی نەكرد.

قەشە: ئینجا ئیستا دەتەوی «من ئامۆزگاری بەكەم»؟ داخوا بە رای تۆ، قسەي خودا چ كار لە سەربازتیک دەكا؟

كاپتن: لە من.. تۆ خۆشت دەزانی: هیچ.

قەشە: دەزانم- زۆر باش دەزانم.

كاپتن: بەلام بۆ ئەو بی ئەنجام نابیت. بە ھەرحال ھەولێ لەگەڵ بەدە.

دیمەنی دوو دەم

(ھەمان دیمەنی پیتشو، لەگەڵ نۆید)

كاپتن: نۆید، راست بلی، بزەنم چیت کردوو؟

نۆید: مېسورە جەنابی كاپتن- لە حزووری جەنابی قەشەدا، ناتوانم باسی هیچ بەكەم.

قەشە: شەرم لە من مەكە، رۆلە.

كاپتن: باشتر وایە دانێ پیتدا بنی، دەنا دەزانی چیت بەسەر دینم!

نۆید: ئەمردەكەي، گەرەم. راستییەكەي ئەو یەكە ئیمە لە بارێ (گابریل) خەریکی سەماکردن بووین، لەو دەمەدا بوو كە (لۆدویك) ھات وتی...

كاپتن: لۆدویك! لۆدویك چ پەيوەندییەكی بەم كارەي تۆو ھەيە؟ تۆ لەبارەي خۆتەو،- راست قسە بەكە!

نۆید: بەلی جەنابی كاپتن. ئەو ساتە (ئیمما) وتی: خۆشە؛ دەچینە ناو عەممارخانەكەو.

كاپتن: ئاھەھ! دە من وا بزەنم ئیمما تۆی فریوداوە.

نۆید: ئەو یەكە جەنابی كاپتن. پاشان دەبی ئەو ھەش بلیم، جەنابی كاپتن: كچ تاوەكو خۆی مەیلی لی نەبی، پیاو ناتوانی ھیچی لەگەڵ بەكا.

كاپتن: بەكورتی؛ تۆ باوكی مندالەكەي یان نا؟

نۆید: بلیم چی، جەنابی كاپتن؟

كاپتن: چۆن؟ ناتوانی بلیی كە تۆ باوكی مندالەكەيت یان نا؟

نۆید: نەخیر جەنابی كاپتن. پیاو ناتوانی بەتەواو ھتی دلنیا بی.

كاپتن: باشە تۆ، ھەر بەتەنیا لەگەڵ ئەو نەبووی؟

نۆید: با، ئەم جارەیان ھەر خۆم بووم، بەلام دلنیا نیم جگە لە من كەسیكي دیکەش دەستی تیدا نەبووی.

كاپتن: باشە دەتەوی بلیی كە لۆدویك بەرپرسیاری ئەم كارەيە؟ مەبەستت ئەمە یە؟

نۆید: ناتوانی بگوتی بەرپرسیار كیئە! وتنی ئاسان نییە.

كاپتن: بەلی، بەلام تۆ بە ئیممات گوتبوو كە ماردی دەكەي.

نۆید: (بەشەرمە زارییەو): ئە، پیاو زۆر جار ناچار دەبی ئەو قسانە بەكات.

كاپتن (روودەكە قەشە): بەراستی سەیرە!

قەشە: شتیكي تازەبابەت نییە! نۆید، گوی بەگەر، تۆ جورئەتی ئەو ھەندەت پیتوستە ھەبی كە بەراستی بلیی؛ داخوا باوكی مندالەكە تۆیت یان نا!

نۆید: راستە؛ من و كچەكە پیتكەو بووین... بەلام ئیو، جەنابی قەشە، خۆتان باشتر دەزانن، هیچ پیتوستی بەو نەدەكرد كە ئیشەكە وای لی بیت.

قهشه: سهیرکه رۆله کهم، ئیمه ئیستا مشتومرمان له سهه تۆیه. تۆ بیگومان، ئەم کچه به خۆی و به مندالیکیهوه بهرله ناکهیت. ههلبهتا ئیمهش له دهستمان نایه که تۆ ناچار بکهین ماره بکهیت، بهلام تۆ پیتویسته مهسرهفی منداله که بهدیت! ئەم کاره ده بهی بکهیت.

نۆید: زۆر باشه، بهلام ده بهی لۆدویک - یش باربوو بکات.

کاپتن: کهواته ئەم گیتچه له ده بهی بکهو پته دادگاوه. کردنه وهی ئەم گری کویره به له توانای مندا نییه. پاشان، هه ره په یوه ندیشی به منه وه نییه. باشه. ئیستا برۆ!

قهشه: نۆید، سهیرکه، قسه به کت پی بلیم - ئایا تۆ بیر له وه ناکه یته وه که بهرله لاکردنی کچیکه بیچاره، به خۆی و مندالیکیهوه، له جوامیریه وه به دوور بی؟ ها؟ بیر له وه ناکه یته وه؟ بیر له وه ناکه یته وه که ئەم کاره... ها؟

نۆید: جه نابی قهشه، ههلبهتا ئەگه ر دلنیا بوومایه که من باوکی منداله کهم؛ بهلێ. بهلام من به ته و او ته دلنیا نیم. زۆر ناخۆشه که پیاو هه موو ته مه نی خۆی له پینا و مندالی که سیکی دیکه به سه رببات. بیگومان جه نابتان و جه نابی کاپتنیش له م قسه به دا له گه لمن!

کاپتن: باشه دهی، وه له به!

نۆید: به بارمه تبه جه نابی کاپتن.

کاپتن: بهلام دیسان نه چیتته وه موتبه قه که، به دخوو!

[نۆید ده چیتته ده ره وه]

دیهه نی سییه م

کاپتن و قهشه

کاپتن: باشه تۆ بۆچی هه ندی قسه ی باشت پیی نهوت؟

قهشه: له وه زیاتر ده ته وی چون قسه ی له گه ل بکه م؟ خو بینیت چه ند له گه لی رژد بووم.

کاپتن: به درێژایی کات بیدهنگ دانیشتبوویت و هه ره به سه ری زمان چه ند قسه به کت کرد.

قهشه: راستیه که ی ئەوه یه که من به راستی نازانم چ بلیم! من دل م به کچه که زۆر ده سووتی، بهلام کوره که ش هه ره جیگای داخه. تۆ خو ت بیری لی بکه وه، بزائم: ئەگه ر بیته و نۆید به راست باوکی منداله که نه بی؛ چاره چییه؟ کچه که ده توانی چوار مانگان منداله که ی بسپی رته دایه نگاهه، ئنجا پاشانیش تا له ژباندا یه مه سه ره فی ژبان ی بو مسۆگه ره ده که ن، هه رچی کوره یه ئە مه ی بو ناکرێ. کچه ده توانی پاش ئە وه بچی له مالیکی خانه داندا کاره که ریت ی بکات، بهلام کوره ئە گه ر بیته و له (سه ربازی) ده ری بکه ن، داها تووی لی ته و او تیک ده چی.

کاپتن: زۆر هه زم ده کرد له جی پی داد په ره ره بووما یه و ئە م کیشه یه خو م یه کلام بکر دایه ته وه. کوره که له وانه یه به ته و او ته ی بی خه تا نه بی، ئینسان به راستی نازانی چ بلیت، بهلام ئە وه ی ده توانی به دلنیا ییه وه بگو تریت، ئە وه یه که ئە گه ر بیته و تا وانی ک له و به ی نه دا هه بی ت؛ کچه که تبهیدا تا وانه ره.

قهشه: باشه، باشه. من له باره ی هه یج که سی که وه ناتوانم به و ئاسانی به حوکم بده م. به راست - پی ش ئە وه ی که ئە م مه وزو وعه ره تینه ره قسه مان پی بی ری؛ قسه مان له باره ی چییه وه ده کرد؟ ئا - له باره ی بی رتا و غه سل و (ته عمید ییه وه) بوو.

کاپتن: به لئی، به لّام له باره ی غه سل و ته عمیدیه وه نه بوو. - قسه مان له باره ی فیترکردن و په روه رده کردنییه وه به شیوه یه کی گشتی ده کرد. ئەم ماله یه ک دونیا ژنی تیدایه، هه ره موویان ده یانه وئ مندا له کسه ی من په روه رده بکه ن. خه سووم ده یه وئ بیکاته (پوچانی)، لورا هه زده کا ببیتته هونه رمه ند، دایه نه کسه ی ده یه وئ بیکاته (په روه رده کار)، مارگریت (ته عمیدده ر). کچه کاره کهره کانیش ده یانه وئ ببیتته (موجاهیدیکی مه سیحی). ئینسان له م ژینگه یی سه روه رده مه حاله بتوانی ئینسانیکی ریکویپیک له بیرتا بخولقیینی. هه رچی منیشم ... من، که هه موو جوژه ماف و ده سه لاتیکم له باره ی په روه رده کردنی نه وه وه هه یه، هه ر کاتی بیرورای خۆم ده رده بپرم؛ هه ر هه موویان به روومدا دینه وه، بۆیه برپاریکی یه کرام داوه: ئەو له م ماله نه جات بده م، پروا.

قه شه: ژن له م ماله دا هه ر یه کجار زۆرن. به رپوه بردنی یه ک مال، ئەم هه موو ژنه ی ناوی.

کاپتن: راست ده کسه ی. ئەمه وه ک ئەوه وایه که ئینسان خرابیتته ناو قه فه سیکی پر پلینگه وه. من، وه ک به خیکه ری ناژه له کتویان، ئەگه ر شیشه یه کی داغم له ژیر لووتیان رانه گرتایه، هه موو ئان و ساتیک بویان هه بوو قووتم بده ن! پیم پیشده که نیت هه ی نا په سه ن! ئەوه نده ت به لاهه بهس نه بوو که خوشکه که تم هینا؛ تو باری ئەو زردایکه پیره شت هه ر خسته ئەستوی من.

قه شه: ئاخه ئینسان ناتوانی له گه ل زردایکی خۆی، له ناو یه ک خانوودا بژی.

کاپتن: نه، ناتوانی، به پروای تو، خه سوو باشتره له مالی زاوا بژی، یان! قه شه: ئای هه ی، هه ر یه کی که له ئیمه له ژیاندا باریکی وا به سه ر شانه وه.

کاپتن: به لئی، به لّام باری من، له هه ر هه موو قورستره. من ته نانه ت

ده بی چاوم له دایه نه پیره که شم بیت. ئەویش تا ئیسته، من هه ر به مندا ل تیده گا و به لای ئەوه وه من ده بی هیشتا به روانکه به سه ستم. هه لبه تا ژنیکی یه کجار باشه، به لّام جیتی ئەو ئیره نییه. قه شه: تو ده بی به سه ر ژناندا زال بیت، ئەدۆلف. تو به خو پاری ری ده ده بیت زال بن به سه رتا و ده سه لاتیان به سه رته وه هه بیت.

کاپتن: باشه ده ی، ده شی تیم بگه یه نیت چۆن به سه ر ژناندا زال ده بیت؟ قه شه: هه ل سووران له گه ل لورا دژوار بوو. پاشان من - هه رچه ند ئەو خوشکی منه، ده بی راست بلیم: گوزهران کردن له گه ل ئەودا ناخۆش بوو.

کاپتن: لورا عه بیی زۆر هه یه، به داخه وه ش: خۆی ئاگای له و عه بیانه ی خۆی نییه.

قه شه: تکایه راست و دۆغری قسه بکه، من خوشکی خۆم باش ده ناسم. کاپتن: لورا به کۆمه لیک بیر و خه یالاتی رۆمانسییانه وه گۆش کراوه، زه حمه ته بتوانی خۆی له گه ل ده وروبه ردا ببینیته بار، به لّام به هه ر حال، ئەو ژنی منه و... ئیتر.

قه شه: وه له بهر ئەوه ی ژنی تو یه، له هه موو ژنان ریکویپیکتره! نا، ئەدۆلف، ئەو له هه موو ژنیک زیاتر تو ده خاته ژیر ئەشکه نجه وه.

کاپتن: له کاروباری ناو ماله وده دا یه کجار سه ریپچ و بی سه روبه ره. لورا هه زناکا بیرتای لی جودا بیتته وه، هه رچی منیشم نامه وئ بیرتا له م شیتخانه یه دا مینیتته وه.

قه شه: سهیره! لورا ناھیلی! گه ر به م شیوه یه بی، ده ترسم ئیشه که گیرمه و کیشسه ی تی بکه وئ! لورا له مندا لیشی هه ر ناوها بوو، هه ر کاتی ورکی بو شتیک بگرتایه، وه کو مردووان خۆی له سه ر زه وی درێژ ده کرد تا ده یاندا یی. پاشان ئەو شته ی، هه ر شتیک بووا یه، ده گه رانده وه و هه ر بایه خیشی نه ده دایی؛ بهس بو ئەوه ی بوو هه زی ده کرد بۆی دابین.

كاپتن: ها! كه وابوو ئه و كاتيش ههر بهم جووره بوو!.. هه ندى جار به شيويهك له حالتهى سروشتى دهچيته دهر كه من ده شله ژيم؛ ده كه ومه ترسى ئه وهى به راستى نه خووش بيت!

قه شه: ئيستتا پيم بلج، له بارهى بيتاوه چ رپوشونينيك داناه كه لورا بهم شيويه لى نارازيبه؟ ناتوانن چارهيهكى مام ناوه ندى بدوزنه وه؟

كاپتن: تو بىر له وه نه كه بته وه من بمه وى بيتا بكمه (نمونه بى) يان وهك خومى لى بيتته ئارا. ههروه ها، ناشمه وى بوى بيمه ده لئاللى خووشه ويستى و ته نيا بژيانى قول له قولى به خيوى بكم، چونكه لهو حالته دا ته گهر بيتوو به بى مييردى بمينيته وه، ژيانىكى تا بلبى تال دهسته ويه خهى ده بيتته وه. له لايهكى ديكه شه وه، نامه وى كه لگه لى كارى ئه وتوى بخه مه ميتشكه وه كه ماوه يهكى زور مه شق كردن و خويندى پيوست بيت، چونكه لهو كاتهى شووه كا، هه موو ئه و خويندنهى به هه وا ده روا.

قه شه: باشه دى، چ رپوشونينيك بوى داناه؟

كاپتن: دامناوه ببينه ماموستا. ئه وسا ته گهر شووش نه كا، تواناى ئه وهى ده بى به وپه رى ئاسانييه وه خوى به رپوه ببا. ههر چونى بى، گوزهرانى له گوزهرانى ئه م به رپوه به رى قوتابخانانهى كه ههر به كى كيان پيوست و ايه كووشه خيزانينيك به رپوه بهن خراپتر نابى. ته گهر شووشى كرد، ئه و كاته هه لبه تا بو فيركردن و په روه رده كردنى منداله كانى، ده توانى سوود له خويندنه كهى خوى وه ربرى. و ايه؟

قه شه: تابلت پياست. به لام خو بيتا به هره به كهى باشى له ره سم كردندا هه به. ئه و كه ئه م به هره بهى هه به. ته گهر بيخه يته سه ر كارى ديكه؛ له وانه به ئه م په يوه ندييهى ئه و به هونه ره وه، ئازارى بدات.

كاپتن: نه خير، من تابلوكانيم پيشانى ماموستايه كى نيگار كيش دا، گوتى ته مانه ته نيا بو ئه وه دهست ده دن له قوتابخانان دهرسيان له سه ر

بخويندريت. كه چى پار هاوينى كورينكى گهنج هات بو تيره؛ كه هه لبه تا شاره زايى ئه و له بارهى نيگار كيشانه وه زور زياتر بوو. وتى كه بيتا به هره به كهى بى ئه نذازهى له بوارى نيگار كيشاندا هه به. ئه م قسه به زور به دلوداوى لورا بوو.

قه شه: كوره، گراوى بيتا بوو؟

كاپتن: ئه مه گرنى نى به!

قه شه: دهك خوا دهست به بالته وه بگرى، هاورى. له به رئه وهى من كالورژنهى هيج ئوميدىك، له هيج لايه كه وه بو چاره سه رى ئه م كيشه به نايينم. ئه م قسانه هه مووى بى مانايه... لورا پشتيوانى هه ن، يارمه تى ده دن.

كاپتن: ئه دى، پشتى ده گرن. هه موو ماله كه خو بان ته يار كردوه بو له رووه ستانه وهى من. به لام ئه م گيچهل نانه وه به دژى من، هينده شه رفه مندانه نيبه.

قه شه: (هه لده ستيته وه سه رپى) تو وا ده زانى من ئاگادار نيم؟

كاپتن: كه وابوو تووش ئاگات ليه؟

قه شه: به لى، منيش ئاگام ليه.

كاپتن: له هه مووى ناخوشتر ئه وه به، وهك ده بينم: ژيان و داهاتوى بيتا وا خه ريكه له م ماله دا و له رپى ئه م ئافره تانه وه ده خه ملتيريت و ديارى ده كريت. ئه وان، هه موو رۆژى ههر خه ريكى ئه وه ن پلار و توانج له ژن و ميتردان بگرن، به دريژايى رۆژ باس ههر باسى شه رى ژن و ميتردانه و نابريتته وه. ده ته وى پرۆى؟ بو نانخوردى ئيواره بمينه وه. چيشتيكى خوشمان نيبه تا زورت لى بكم بمينيته وه، به لام ته گهر ده توانى بمينه وه. به راست- من چاره رپى دكستوره تازه كم. تو ئه وت ديوه؟

قه شه: رپيوارانه تووشى هاتووم. پياويكى مه شه ره فخورش و جيتى متمانه دپته پيش چاو.

كاپتن: جى دىلخوشىيە. تۆبلىنى لايەنگىرى لە من بكا.

قەشە: بلىم چى؟ ئەمە پەيوەندىي بەزىيانى خۆي، بەمەوہ هەيە كە چەندى نائشانى دەروون و ئاكارى ئافرەتانه.

كاپتن: باشە، ئىستا بۆ نانخواردنى ئىوارە ھەر نامىنىتەوہ؟

قەشە: نە، گەلىك مەمنون ھاوړى. قسەم داوہ بۆ نانخواردنى ئىوارە بچمەوہ مال. گەر درەنگ بچمەوہ، خانم دلى دەكەوئتە ختوورەوہ.

كاپتن: دلى دەكەوئتە ختوورەوہ! بلى توورە دەبى. باشە، چۆنى ھەزەدەكەي، وا. روخسەتم بدى پالتوكەت بۆ رابگرم.

قەشە: دەلى ئەمشەو ھەوا خەرىكە سارد دادى. (يارمەتیی دەدا پالتوكەي بكا تە بەر) سوپاس. ئەدۆلف، تۆ دەبى گەلىك ئاگادارى

حالى خۆت بىت. من وا بزاتم پەشيو ديارى!

كاپتن: پەشيو؟

قەشە: ئا. بەراستى، حالت باش نىيە.

كاپتن: لۆرا ئەمەي خستوتە كەللە تەوہ؟! لۆرا بەدرىزايى ئەم بىست سالەي زىيانى ژن و مىرداىە تىمان، ھەمىشە وای دىوم كە من گوتم لە

لىوارى قەبر دەلەرزى.

قەشە: لۆرا؟ نە. بەلام من بەراستى، لەبەر تۆ زۆر نارەحەتم. ئاگادارى خۆت بە، بەگوتم بكا. دەي، خواحافىز- بەراست دەمانوىست

قسەيەك لە بارەي غەسل و تەعمىدى بىرتاوہ بكاين.

كاپتن: نە ئەماندەوىست. من دلنىام ئەم كارە لەلايەن ئەوانەي كە لىي بەرپرسيارن، خۆي بەرپتوہ دەبردريت. چونكە من خۆم نە دەمەوئ

باوہ بە دىنەكە بىتم، نە دەشمەوئ لە رتى دىندا شەھىد بىم. زەمانى ئەم قسانە بەسەرچوو. خواحافىز. سلاوم بە خانم بگەيەنە.

قەشە: خوا حافىز ئەدۆلف. لەباتى من لۆرا ماچ بكا.

دیمەنى چوارەم

(كاپتن لە ژوورەكەدا تەنبايە، پاشان لۆرا دىتە ژوورەوہ. كاپتن مىزى نووسىنى خۆي دەكاتەوہ و دادەنىشى، دەفتەرى حساباتى مالەوہ تەماشا دەكا.)

كاپتن: سى و چوار. نۆ. چل و سى. ھەوت. ھەشت. پەنجە و شەش.

لۆرا: [لە دەرگای ژوورەكەي بنەبانيوہ دىتە ژوورەوہ] تكاىە، دەشى داواي شتىك بكام.

كاپتن: ھەر ئىستا. شەست و شەش. ھەفتا و يەك. ھەشتا و چوار. ھەشتا و نۆ. نەوہت و دوو. سەد. فەرموو.

لۆرا: لىم تىك نەداي؟

كاپتن: ھەرگىز. ھەبى و نەبى پارەي خەرجىي مالەوہت دەوئ؟

لۆرا: بەلى پارەي خەرجىي مالەوہم دەوئ.

كاپتن: قايمەي حسىي خەرجىيەكان لەوئ دانئ، سەيرىكيان دەكەم.

لۆرا: قايمەي حسىب؟

كاپتن: ئا.

لۆرا: واتە ئىستا (من) دەبى پارە بەدەمەوہ تۆ؟

كاپتن: بەلى ئىستا تۆ دەبى پارە بەدەمەوہ من. گوزەرانمان شىرزەيە. وە ئەوہ دىبايە كار بگاتە تەلاق و تەلاقكارى و سافكردەوہي

حسابات، پىويستە قايمەي حسىي ھەموو خەرجىيەكان لەبەر دەستدا بىت، گەر وا نەبى پىاو بە دەغەل و كلاوچى تاوانبار

دەكەن.

لۆرا: چما خەتاي منە كە بارى گوزەرانمان شىرزەيە؟

كاپتن: ئەم مەسەلەيە لەناو قايمەي خەرجىيەكانى مالەوہدا، بەتەواوہتى روون دەبىتەوہ.

لۆرا: ئەمە خەتای من نییە کابرای کرێچی کرێبەهە نادا.

کاپتن: کێ ئەم کرێچییهی خسته سەر سەرگویتلاکی ئیمهوه؟ کێ زۆری کرد بێته ئیره؟ تۆ بۆچی هینده پشتی ئەم - بلیم چی - ئەم دەبهنگهت گرت؟

لۆرا: ئەم تۆ بۆچی ئەم دەبهنگهت خسته سەر کارهوه؟

کاپتن: له بهرئهوهی تۆ یهك دهقیقه چیه لێ نهگهراي راحهت دانیشم. نهتهیشت نا ئیک به ئیسراحت بخۆم، نهتهیشت دهقیقه بهك به ئیسراحت بنوم، نهتهیشت به میشکیکی سافهوه کار بکهم؛ ئەم پیاوهت هینا و کردت به بار به سەر منهوه. رژدبوونی تۆ له پیناوه ئهوه بوو که دهتویست براههتی له دهست قوتارکهی، رژدبوونی دایکیشته تهنیا به نیازی سه رپێچی کردن بوو له گهڵ من (چونکه من ههزم نه دهکرد بێت)، رژدبوونی نه نیش بۆ ئهوه بوو که بێت ئینجیلی بۆ بخوینیتهوه، مارگریتهش له بهرئهوهی دایکی ئهوی له زهمانی مندالیدا دناسی. سه بارهت بهوه بوو من پێم دای بێته خانووه که مهوه. خو ئه گه ریشم نه دا بای، ئهوا ده بوایه ئیستا له شیتخانه بکه و قمایه یان خو م زنده به گۆر بکرايه. فه رموو ئه مه ش پاره ی خه رجی ماله وه و مانگانه که ت، قایمه ی حسینه که م بدی.

لۆرا: (به نه زاکه ته وه) زۆر سوپاس. تۆ که هینده په رووشی ئه وهی قایمه ی حساباتی خه رجی ماله وه ببینیت؛ حسینه ی ئه وه ش بکه که خوشت چ خه رج ده که ی و چ نا؟

کاپتن: ئەمە په یوه ندیی به تۆ وه نییه.

لۆرا: هه لبه تا ئەمه په یوه ندیی به من وه نییه، په روه رده کردنی منداله که شم هه ر په یوه ندیی به من وه نییه. باشه به چی گه یشت؛ پاش ئه و مشاوه ریه ی ئه مشه و داتانه ستا، بریاری چیتاندا؟

کاپتن: من بریاری خو م پێشتر دا بوو. تا قه شتیك پێویست بوو بیکه م، ئه وه بوو که ئەم بریاره، بۆ که سیک - که نزیک من و خیزانه که مه،

بخه مه پێش چاو، بێرتا ده بی بچیته شار و دهوامی خو ی بکا. له ماوه ی ئەم دوو هه فته یه دا ده شچی.

لۆرا: پێم هه یه بپرسم له کو ی ده وام ده کا؟

کاپتن: لای (نوینه ری به رتیه به رایه تی گشتی سیف باری)

لۆرا: ئەو تره پیاوه بی دینه!

کاپتن: یاسا ده لێ که مندال پێویسته به خواستی باوک په روه رده بکری.

لۆرا: ئەم دایک؟ بۆی نییه قسه ی له سه ر بکا؟

کاپتن: نه خیر، هیچی بۆ نییه. ژن پاش ته و او بوونی مامه له یه کی قانونیانه، هه موو مافیکی ده نگدان و ده ست تێخستن له خو ی حه رام ده کا، له باتیی ئه وه؛ پیاوه که مسو گه رکردنی ژبانی ئه و و منداله کانی ده گرتیه ئه ستۆ!

لۆرا: به پێی ئەم قسه یه: ژن هیچ ده سه لاتیکی به سه ر منداله که وه نای؟

کاپتن: نه خیر، هیچ جو ره ده سه لاتیك. بازرگانیک کاتی کالایه کی خو ی فرۆشت، تازه ناتوانی ئه و کالایه وه ر بگریته وه و پاره که ش هه ر گل بداته وه.

لۆرا: ئەم ئه گه ر دایک و باوک هه ر دوو کیان ریک بکه ون که ...

کاپتن: شتی ئاها چۆن مه یسه ر ده بی؟ من ده مه وی بێرتا له شار بژیت، تۆ ده ته وی هه ر له ماله وه بمینیته وه. چاره ی مامنا وه ندیی ئەم دوو رتوشوین، ئه گه ر بمانه وی به شیوه یه کی ماتماتیکی دیاری بکه ین، ده بی بلین: بێرتا، بچیت له ئیستگه ی شه مه نده فه ره که ژبان به رتیه سه ر. ئەمه گری کویره یه، کردنه وه ی مه حاله. ده زانی؟

لۆرا: که و ابو پێویسته هه لوه شیندریته وه. نوید لیره چیی ده کرد؟

کاپتن: ئەمە نه ئینییه کی تاییه ته به خو مه وه.

لۆرا: بۆیه هه موو ماله وه پێی ده زان!

کاپتن: باشه که و ابو تۆش ده زانی.

لۆرا: به لێ، منیش ده زانم.

کاپتن: بیگومان، پیش وخت، رای خوش له سه ری داوه.

لورا: رای له سه ردانی من، رای له سه ردانیکی یاساییه.

کاپتن: رای یاسایی، تیای نه نو سراه کی باوکی مندالده کیه.

لورا: نه خیر نه نو سراه، به لام ئینسان ده توانی باوکه که دیاری بکات.

کاپتن: خه لکی تیگه بشتوو ده لاین هیج که سیک ناتوانی ئەم ته لیسمانه

ناشکرا بکات.

لورا: زور سهیره! هه هیج که سیک ناتوانی بلتی کی باوکی مندالده کیه؟

کاپتن: نه خیر- ئەمه بیرو رای هه موو لایه که.

لورا: زور سهیره! که واته باوک چون ده توانی بهو شیهویه مافی ده سه لاتنی

به سه مندالده کیه ایدا هه بیت!

کاپتن: باوک ته نیا له و کاته دا ئەو ده سه لاتنی هه یه که په روه ده کردنی

مندالده کهی خوئی له ئەستوی گرتی، و بیان ئەم کاره خه لک

خستبیتیا نه ئەستوی. پاشان، له ژیا نی ژن و میردا یه تیدا،

دیاری کردنی باوک گومانی ناوی.

لورا: گومانی ناوی؟

کاپتن: نه خیر- ئومیدم وایه که نه یه وئی.

لورا: ئەی ئەگه رنه خیانه تی له میرده کردی؟

کاپتن: شتی ناوا ناشی. پرسیا ری دیکه ت هه بوو؟

لورا: نه خیر، هیج پرسیا ری دیکه م نییه.

کاپتن: باشه، من ده چمه ژوو ره کهی خوم، که دکتور هات ناگادارم که!

(میژی نوو سینه کهی داده خات و هه لده ستیته وه)

لورا: زور باشه.

(کاپتن له ده رگای ده سه راسته وه ده چیتته ده ری.)

کاپتن: هه رکه هات، یه کسه ناگادارم که! حه زنا کهم بی نه زاکه تیی له گه ل

بنویم، تیگه یشتی!

لورا: به لئی تیگه یشتیم.

دییه نی پینجه م

(لورا ته نیا یه. ئەو ده سه ته ئەسکه ناسه ی بو خه رچی پیتی دراوه، ورد ورد

ته ماشای ده کا)

خه سوو: (له ژوو ره ورا بانگی ده کا) لورا...

لورا: به لئی.

خه سوو: (له ژوو ره ورا) چایه کهم ئاماده یه؟

لورا: به لئی، هه ئیستا بو تی دینم.

(لورا به ره و ده رگای هاتنه ژوو ره و ده روا له پشته وه ی شانۆدا، هه ره له

هه مان کات، خزمه تکار ده رگا ده کاته وه و خه به ری ده داتی)- دکتور

ئوتیسته ر مارک!

دکتور: سلاو، خاتون!

لورا: (ده چیتته پیرییه وه و ده ستی بو ته وقه کردن دریژ ده کات) سلاو

جه نابی دکتور. هه موومان خوشحالین به وه ی که جه نابتان بوونه ته

لیپرسراوی ئەم ناوچه یه. کاپتن چۆته ده ره وه، هه ره ئیستا دیتته وه.

دکتور: داوای لیپوردنتان لئ ده کهم که هیتنه دره نگ سه رم لئ دان،

هۆیه کهی ئەوه بوو هه ره که گه یشتیم و نه گه یشتیم چومه دیده نیی

چه ند نه خوشییک.

لورا: بو نافه رموویت؟ تکایه، فه رموو.

دکتور: سوپاس.

لورا: به لئی راسته، ئیستا ئەم ناوه نه خوشی گه لیک زوره. به لام

ئومید هوارم جه نابت ئیره ت به لاوه په سه ند بیت. بو ئیمه ی خه لکی

دینشین، که له هه موو شتی که وه دوورین، بایه خیکی زوری هه یه که

پزیشک ناگاداری نه خوشه کانی بیت. منیش شتی گه لیک باشم

له باره ی تووه بیستوه، جه نابی دکتور. ئومید هوارم بتوانین

سه راسوئیکردنی یه کتر پته و بکه یین.

دكتور: گەلىك لوتفتان ھەيە، خاتوون. بەلام ئومىدەوارم بەخزمەت گەيشتنى بەندە بۆلای جەنابتان، ھەمىشە سەبارەت نەخۆشى نەبى. خىزانەكەتان، ھەموو سەلامەتن... .

لۆرا: ئىمە، خۆشەحالىمان، تاكو ئىستە ھىچ جۆرە نەخۆشىيەكى كوشندەمان لەناودا نىيە، بەلام بەداخەو، بارودۆخمان وەك جاران نىيە.

دكتور: بەراست!

لۆرا: بەلى - بارى تەندروستىمان بەو شىوہەيە نىيە كە چاوەرپىمان دەکرد.

دكتور: بەراستى سەغلەتتە كردم، خاتوون.

لۆرا: لەناو خىزاندا ھەندى جار شتى وەتۆ روودەدات كە ئىنسان لە ترسى ئابرووچوونى خۆى؛ ناچارە لە خەلكى بشارتتەو.

دكتور: لە دكتور نەبى.

لۆرا: ھەلبەتا وايە. ھەر بۆيە، ئەم ئەركە ئازاروايىە لەسەر شافە، پىش ئەوہى وەختى بەسەر بچى، با راستىيە مەسەلەكەت عەرز بەكم.

دكتور: ناكړى ئەم پراوئە ھەلگىرە تا بە ناسىنى كاپتن شاد دەبم؟

لۆرا: نەخىر، بەرئىز: تۆ پىويستە پىش ئەوہى كاپتن بىنى ئەم قسەيەت گوى لى بى.

دكتور: كەواو پەيوەندى بەجەنابى كاپتن خۆيەو ھەيە!؟

لۆرا: بەلى، پەيوەندى بەئەوہو ھەيە. پەيوەندى بەمىردە خۆشەويستە بەستەزمانەكەمەو ھەيە.

دكتور: خاتوون، جەنابتان، نارەحەتتان كردم. باوہر بەكە، سەبارەت بەم دەردەسەرييە ئىوہ زۆر مۆتەسىرم.

لۆرا (دەسەسپەكەى لە باخەلى دەردىنى): مىردە خۆشەويستەكەم ھەواسى تىك چوہ! ئىستا جەنابت لە ھەموو شتىك ئاگادار كرايت. وە تۆ ھەلبەتا كە چاوت پىي كەوت، خۆشت ھەستى پى دەكەى.

دكتور: مەحالى. من خۆم نووسراوى (كانزاناسى) يەكەى كاپتنم لە ھەوہلەوہ تا كۆتايى، بەوردىيەو خۆبندۆتەوہ: زۆر بەرز نووسراوہ، شايستەى ئەوپەرى پىزلىنان و پەسەندكردنە. نووسراوہكە ئەوہ نىشان دەدا كە نووسەرەكەى بابايەكى زۆر زرنگە.

لۆرا: بەراست؟ من زۆر خۆشحال دەبم گەر بۆم بسەلمى كە ھەموو ئەندامانى خىزانەكەمان، بەھەلەدا چووين.

دكتور: بەلام خۆ لەوانەشە، كە مېشكى، لە شوپىنىكى دېكەوہ تووشى تىكچوون ھاتى. بەردەوام بە؛ فەرموو!

لۆرا: بەلى، بەداخەو، ئىمەش ھەر لەوہ دەترسىن. ھەندى جاران بىروباوہرى زۆر سەير و عەنتىكەى دى بەخەيالاً، كە ھەلبەتا ھەموو زانايەك دەشى ئەمەى لى رووبدات، بەلام بەو مەرجەى نەبىتە مايەى پەنجەرپۆبۇونى سەرتاسەرى خىزانەكەى. بۆ نمونە: مەرەقىكى زۆرى بە كرىنى شتومەكى جۆراو جۆرەوہ گرتوہ.

دكتور: ئەمە زۆر گرنگە؛ چ جۆرە شتىك دەكړى؟

لۆرا: سنووقى گەورەى پىر لە كىتېب، ئەو كىتېبانەى كە قەتاوقەت پەرەكانيان لىك ناكاتەوہ!

دكتور: باوہرناكەم كرىنى كىتېب بۆ بابايەكى دانا شتىكى ناچۆر بىت.

لۆرا: تۆ باوہر بە قسەكانم ناكەى؟

دكتور: خاتوون، من دلنىام جەنابت باوہرت بەو قسانە ھەيە كە دەيانفەرموى.

لۆرا: باشە، ئىنسان ئەوہى قەت دەچىتە ئەقلەوہ كە بە سەيركردنە مىكروكۆبىكەوہ، بتوانى بزانى لەناو ئەستىرەكانى ئاسماندا چ روودەدات؟

دكتور: كاپتن دەلى كە دەتوانى ئەم كارە بكات!؟

لۆرا: بەلى، وا دەلى.

دكتور: به ميكرۆسكوپيک؟

لورا: نا، به يهک ميكرۆسكوپ.

دكتور: ئەگەر وابی، دەبی حالی گەلیک ناچۆر بیت.

لورا: «ئەگەر وابی»! واتە تۆ باوەر بە قسەکانم ناکە، جەنابی دكتور؟
منیش لیترە دانیشتووم چی سروتری خێزانەکه مان هەیه، لەلاتی دەدرکینم.

دكتور: سەرورن خانم. باوەر و متمانهی ئێوه بە من؛ مایه‌ی شانازیمه، بەلام هەموو دكتورێک لەسەری وایه، که پیشتر باش لیی بکوڵیتهوه؛ نجا قسە لەسەر بکا. تەکا دەکەم، بۆمی باس بکه. داخو نیشانه‌ی حەواسپەرتی و بی ئیراده‌یی و گومان کردنیشت لە کاپیتندا هەست پێ کردوو؟

لورا: پرسیاریکی سەیره! حەواسپەرتی! ئیمه بیست سالة ژن و میدردی یه‌کترین؛ بەدریژایی هەموو ئەم ماوه‌یه مەحالی بووه که رێوشووتییکی دانابی و پاشان لیی پاشگەز نەبوویتهوه.

دكتور: که‌واته ئەو خۆرا و سەر سه‌خته؟

لورا: هەمیشه رکه لەسەر ئەوه ده‌کا قسه‌که‌ی خۆی بپینتیه جی، که‌چی هەر له‌گەڵ ئەوه‌ی بۆیان داهینا، ئیتر دەستی لی بشۆ؛ ئەو کاته دی داوا له‌ من ده‌کا تا رێوشووتی بۆ دابنیم.

دكتور: ئەم مه‌سه‌له‌یه گرنکه، پیوست وایه لی‌کوڵینه‌وه‌ی زیاتری له‌سەر بکری، پاراستنی راستراگرتنی هیتری ئیراده، تیده‌گه‌ی خانم، ناسکترین ئەرکی میشکی ئینسانه، وه ئەگەر ئەو به‌شە میشک، که ئەرکه‌که‌ی پاراستنی راستراگرتنی ئیراده‌یه، توشی شتییک بییت، ئەوا میشک به‌ته‌واوه‌تی تیک ده‌چن.

لورا: تهنیا خوا ده‌یزانی که من به‌دریژایی ئەم ماوه‌ی بیست سالة؛ به‌ چ بازار و زه‌حمه‌تییه‌که‌وه خۆم به‌وه راهیناوه له‌گەڵی هەل بکه‌م: هەمیشه بیمه ژیر باری حەز و خواسته‌کانی. ناخ! تۆ گەر بتزانیایه

من تا ئیسته چ ژبانیکی سه‌ختم له‌گەڵ ئەودا بردۆته سەر، گەر بتزانیایه!

دكتور: من زۆر به‌داخه‌وه‌م بۆ جەنابتان، خاتوون. وه گفتمت ده‌ده‌می هەر چی شتییک له‌ده‌ست بی؛ ته‌خسیری نه‌که‌م. له‌ ناخی دل‌مه‌وه پیتم ناخۆشه، وه تەکا ده‌کەم متمانه‌یه‌کی ته‌واوت به‌ من هەبی. بەلام ئیستا - که ده‌توانم بلیم له‌ هەموو مه‌سه‌له‌کان تیگه‌یشتووم؛ ده‌مویست شتییک به‌خه‌مه‌ پیش چاو: تەکا ده‌کەم، هەر داوا و پیشنیهادیک ئەگەر زۆر ته‌سیری له‌ ئەو کرد، ده‌ستی لی هەل‌گره چونکه ئەم کارتیکردنه، له‌ناو (می‌شکیکی بی هیتر) دا به‌په‌له‌ پهره ده‌ستین و ده‌بیته‌هۆی جۆره شتییه‌ک. واته‌ نه‌خۆش له‌سەر شتی گەلیک بچووک و بی بایه‌خ، رکه ده‌گری و «سه‌سه‌ختی» ده‌نوینتی. تیگه‌یشتی؟

لورا: مه‌به‌ستت ئەوه‌یه شتی وا نه‌که‌م که گومانی لیم بورووی؟
دكتور: ئەوه، نا. ئینسان ده‌توانی «نه‌خۆشه‌کان» و لی بکات که هەرچی ده‌بیسن، به‌راستی بزانی. چونکه نه‌خۆش باوەر زوو به‌ هەموو شتییک دینتی.

لورا: به‌راست؟ تیگه‌یشتنم. زۆر باشه، زۆر باشه.

(زه‌نگ له‌ناو ماله‌که لی ده‌دری)

داوای لی‌بوردنت لی ده‌کەم جەنابی دكتور، وا بزانی دایکم پیوستی به شتییک هەیه. ده‌قیقه‌یه‌ک مۆله‌تم بده‌بی. سەیرکه: ئەوه ئەدۆلفه.

دیه‌نی شه‌شم

(دكتور و کاپتن)

کاپتن (له‌ ده‌رگای بنه‌بانپرا دیته ژووره‌وه): سه‌یره! تۆ لیتره‌ی جەنابی دكتور؟ به‌خیر هاتی.

دكتور: جەنابی کاپتن، ئەمه مایه‌ی خۆشحالی و شانازییه بۆ من که به

بابايه كى شكۆمه ند و دانا ئاشنا دەبم.

كاپتن: زۆر لوتفت هه يه. ئهركى وه زيفه مۆله تم نادا ليكۆلئينه وهى زانستىيى
قوول ئه نجام بدهم، بهلام وا بزاتم ليكۆلئينه وه كانم له قوئاغيكدان كه
بهم زووانه دهگه نه دۆزينه وان.

دكتور: بهراست؟

كاپتن: تۆ سه ير كه، من بو ليكۆلئينه وه، تهنى ئاسمانيم خستۆته ژير
سپيكترو سكوپه وه، له ئه نجامدا گهرديلهى خه لووزى زينك-م
له وانه وه هاتۆته دهست. واته: هه بوونى تهنى گياندار له ناو
ئه ستيراندا به ته واوه تى يه كلا بوته وه. جه نابتان راتان چييه؟

دكتور: تۆ (به ميكرۆسكوپ) ده توانى ئه م شتانه بيينى؟

كاپتن: نه خير، ئه وه چى ده فهرمووى. به ده زگاي سپيكترو سكوپ.

دكتور: سپيكترو سكوپ! داواى ليبور دنت لى ده كه م. كه وا بو جه نابى
به ريز، بهم زووانه ده توانى پيمان بلئى كه بو نمونه له ناو ئه ستيره
موشته ريدا چ پرووده دا!

كاپتن: ئه و پرووداوانه لى له رابردودا پرويان داوه، نهك ئه و پرووداوانه لى
ئىستا پرووده دن. به مهرچيك ئه گهر ئه م كتييفرۆشه له عنه تيبانه لى
پاريس، ئه و كتييبانه لى كه داوام كردوون بۆمى بنيرن. هه ره ده لئى
هه موو كتييفرۆشه كانى دنيا دوويه ره كايه تيم له گه ل ده كه ن. جه نابى
به ريز، تۆ سه ير كه به دريژايى ئه م دوو مانگه لى ئه م داوايى به ته نانه ت
يه كتييشيان چييه وه لامى نامه كانيان نه داومه ته وه: نه به نامه، نه
به ته له گراف، خه ريكه ئىتر شيت ده بيم. من تيناگه م هوى ئه م
پشتگوئى خستنه چييه؟

دكتور: ئه مه گوئى پى نه دانتيكى ئاساييه، بهلام تۆ نابى رينگه به ديت كه
ئه م مه سه له ليه له دلئا بيته گرى.

كاپتن: نه خير، بهلام كيشه كه له وه دايه ئه گهر ئيش هه روا بروا، من ناتوانم
نوسراوه كه م به وه خت بو چاپكردن ئاماده بكم، وه من ده زاتم له

به رلين-يش ژماره يهك له زانايان له باره لى هه مان مه سه له وه
خه ريكى ليكۆلئينه وه ن. ده لى، پيوست ناكا دريژه بهم مه سه له يه
بده ين.. جه نابتان كه ميك له باره لى خوتانه وه بدوين. تۆ گهر جه زت
لى بى ليره بژيت، ئيمه شوقه يه كى سه ره خومان له وه به ره لى باغه كه
هه يه و ده يخه يه ژير فه رمائيشتى خوتانه وه، ئه گه ريش جه زده كه لى له
به ريوه به رايه تيبى ته ندروستيدا، مه به ستم له خانووى پزيشكه كه لى
پيشوودا بژيت؛ هه لبه تا سه ره به ستيت.

دكتور: جه نابتان چۆنى به باش ده زانن، وا، كاپتنى به ريز.

كاپتن: نه خير، خوتان ئيوه، چۆنى به باش ده زانن- كام له م دوو جيبه تان،
زياتر پى خوشه؟

دكتور: له م باره يه وه، ده بى جه نابتان ريشوئين داينين، جه نابى كاپتن.

كاپتن: من له م باره يه وه هيج رايه ك ناده م، ئيوه خوتان ده بى قسه بكن.
من هيج رايه كى تايبه تيم نييه، هه رگيز.

دكتور: من راستييه كه لى: ناتوانم بريار بدهم..

كاپتن: توخوا دكتور؛ بلئى، كوئيت زياتر پى خوشه تيبدا بژيت؟! من ره ئيم
نييه. نه په يوه نديم پيبه وه هه يه و نه ره ئيم له باره يه وه هه يه. ئايا تۆ
ئيراده ت ئه وه ونده لاوازه: نازانيت جه ز له چى ده كه لى؟ وه لام
بده وه؛ ده نا لئيت زوير ده بيم.

دكتور: به من بى، هه لبه تا زياتر جه زم له وه يه ليره بم.

كاپتن: زۆر باشه. زۆر سوپاس. داواى ليبور دنت لى ده كه م دكتور- هيج
شتييك له وه زياتر جارسم ناكا كه بيينم كه ستيك له باره لى
مه سه له يه كه وه، بيروپاي جوراوجور ده رپري.

(زهنگه كه لى ده درى. داين ديتته ژووره وه)

وه ره ژووره وه مارگريت. داخوا ژووره كانى شوقه كه بو جه نابى دكتور
ئاماده يه يا نا؟

مارگريت: به لئى جه ناب، ئاماده يه.

كاپتن: زۆر باشه. كه وابوو با چيتر مهحتلت نه كه م دكتور؛ تو له وانه يه زۆر ماندوو بيت. دهی، خواحافيز. به ديمانه ت زۆر كه يه فخره دهيم، ئينشاللا سبه يني يه كتر ده بينينه وه.

دكتور: شه وشاد جه نابي كاپتن.

كاپتن: وا بزانه خيزانه كه م له باره ي گوزه رانمانه وه هه ندی شتي بوتان روون كر دوته وه، وه هه ندی شاره زايبتان له باره ي ئه م ناوچه يه وه هه يه.

دكتور: خيزانه كه تان، ته شريفی، هه ندی قسه ي له باره ي يه ك دوو شته وه- ئه وه ي كه بو ئينساني تازه هاتوو پيويسته، به به نده فه رموو. شه وشاد جه نابي كاپتن.

ديهني هه وته م

(كاپتن و دايه ن)

كاپتن: چيت ده وي؟ چيته؟ چ شتي تازه هه به؟

دايه ن: سه يركه ئه دو لاف، تو ده بي گويم لي راگري.

كاپتن: قسه بكه مارگريت، تو تاقه كه سيكي كه من بي ئه وه ي ليت تووره يم؛ ده توانم گوي له قسه كانت را بگرم.

دايه ن: ئنجا گوي بدی ئه دو لاف. تو ببير له وه ناكه يته وه، كه له باره ي ئه و ناته بايبيهي نيوان تو و خانم- سه باره ت به منداله كه؛ ده بي هينده توندوتيز نه بي؟ تو ببير بكه ره وه- دا يكيك...

كاپتن: ببير له «باوك» بكه ره وه، مارگريت!

دايه ن: ئه وه تا، ئه وه تا ده بيني: باوك جگه له منداله كه ي، شتي ديكه شي هه به، به لام دا يك جگه له منداله كه ي هيج شتيكي ديكه ي نييه.

كاپتن: سه يره كه وا بيت! ئه و ته نيا ئه وه ي له سه ره كه باري ته نيا يه ك كه س هه لبرگري، له كاتيكدان ده بي باري سى كه س بخه مه سه ر شانم. من باري ئه و يش هه لده گرم. ده زاني من ئه گه ر ئه م ژن و ئه م

منداله يم نه بو ايه؛ ژيانم با شتر ده بوو.

دايه ن: به لام من نه مده ويست قسه له باره ي ئه م شتانه وه بكه م.

كاپتن: نه خير، من دلنيام، چونكه تو نيازت وايه من به ينيته سه ر ئه وه ي بليم كه من به هه له دا چوويم.

دايه ن: تو ببير له وه ي ناكه يته وه كه من سه رفرازي و ئاسوده بي تو م ده وي!

كاپتن: بو نا نازيزه كه م، من ته وا دلنيام، به لام تو له وه تي ناگه ي كه بو ئاسوده بووني من چ شتيك باشه و چ شتيك خه راپ. گوي بگره، به لاي منه وه ئه مه به س نييه كه منداله كه م هينا وه ته دنيا. من ده مه وي رو حيشي بي به خشم.

دايه ن: من سه ر له م شتانه ده رناكه م. به لام له گه ل ئه وه شدا تو ده بي بتواني قسه ي خيزانه كه ت په سند بكه ي.

كاپتن: تو ها ورتي من نيت.

دايه ن: من؟ توخوا سه يركه چ ده لي! چو ن دل ت ئه م قسه يه بكه ي، ئه دو لاف؟ تو وا ده زاني من له يادم چو ته وه تو م له مندالييه وه گه وه ر كر، رو له گيان؟

كاپتن: نا نازيزم، من ئه و رو ژانه م له ببير نه كر دو وه؛ ئه و كاتانه ي هه موو خه لك له گه ل من ناته با بوون، تو وه كو دا يك منت گه وه ره كر و به رگريت لي ده كردم، به لام ئيستا له كاتيكدان من به راستي پيويستم به يارمه تيته، تو پشتي منت به ردا وه و لايه نگيري له دو ژمنه كه م ده كه ي.

دايه ن: دو ژمن؟

كاپتن: به لي دو ژمن! تو خو ت باش ده زاني له م ماله دا چ هه رايه كه، له هه وه له وه تا ديها ي، له هه موو رو ودا ويك نا گاداري!

دايه ن: وايه من زۆر شتم له م ماله دا ديوه! به لام توخوا، بو چي ده بي دوو ئينسان ژيان يه كتري، هينده تال بكه ن؟ دوو ئينسان كه هه ردووكيان هينده چاكن و بو هه موو خه لكي تر يش چا كه يان

دهوئى. خاتونون نه له گهډل من و نه له گهډل هيچ كه سيكي ديكه ش، خراب نيبه. هه رگيز.

كاپتن: ته نيا له گهډل من خراپه، من ده زانم. با پيت بلنيم مارگرېت: تو ته گهر ئيستا پشتم بهر بده، زولمت لى كرووم. چونكه نه وانه، ده يانه وئ پيلانم له دژ بگيرن. نه دكتوره تازه يه ش هه روه ها.

دايهن: نه دؤلف، تو له هه موو كه سيك به غه له ت تى ده گه ي. ده زانى بزجى؟ له بهر نه وهى تو باوه رېكي راستت نيبه، تى ده گه ي؟ كاپتن: به لام تو (ت عميدده ركان) باوه رېكي راستان هه به - وانا؟ ئيوه به راستى كه سانتيكى به خته وهرن وا نيبه!!

دايهن: هه ر چوئى بى، من وهك تو به دبه خت نيم، نه دؤلف. توله و دلبلنديه ي هه ته وهره خواره وه، نه وساته ده بينى كه خودا ده رگاي ئاسووده بيت لى ده كاته وه و له گهډل خه لكى ده ورو به رت به خوئى ده ژيت.

كاپتن: زور سه يره: كه تو له باره ي خوا و خو شه ويسي تيه وه ده كه ويته قسه، ده نكت گر ده بيت و ناگر له چاوه كانت ده بارى. نه مارگرېت، باوه رنا كه م تو به راستى باوه رېكي راستت هه بى.

دايهن: به لى گيانه كه م، «رؤشنبيري» تو ي سه ركيش و دل قايم كرووه. به لام له و كاته ي كه ئينسان ده چي ته «نه و دنيا» نه مانه هه مووى پووچن؛ زه پرره يهك چي به بايه خيان نيبه.

كاپتن: به چ لاف و گه زافى كى سه ر سو رمينه وه قسه ده كه ي، ساويلكه! من باش ده زانم كه «رؤشنبيري» به لاي هى وه كو تو وه، بى بايه خه.

دايهن: شهرم له خو ت بكه وه، نه دؤلف! به لام سه ره راي هه موو نه مانه، مارگرېت رؤله كه ي خوئى له هه موو كه سيكي ديكه زياتر خو ش ده وئ، رؤله تو ش - به چاوى خو ته وه ده بينى، كه له رؤزه سه خته كانيشدا، ديسانه وه هه ر منم باوه ش به ها وارى تو دا ده كه م.

كاپتن: مارگرېت، من داواى لى بوردنت لى ده كه م به لام باوه ر بكه، من

ده زانم كه له م ماله دا هيچ كه س وه كو تو خي ر و خو شى منى نا وئ. تو يارمه تيم بده، چونكه لى م روونه هه ندئ رووداوى گرنگ خه ريكه رووبه روومان ده بنه وه. چي به، نازانم؟ هه ر نه وه نده ده زانم كه كارساتيكي سامناك خه ريكه ليمان نزىك ده بيته وه.

(له ژووره ورا قيژه يهك ديت).

چي به نه وه؟ نه وه كي به ده قيژي تى!

ديه نى شه شتم

(هه مان ديه ن - بي رتا له ده رگاي ژووره ورا، خوئى ده كو تيه ته ژووره وه)

بي رتا: باوكه، باوكه، بگه ها وارم، رزگارم كه.

كاپتن: مه سه له چي به رؤله گيان؟ قسه بكه.

بي رتا: فريام كه وه، ده يه وئ لى م بدا.

كاپتن: كئى ده يه وئ لى ت بدا؟ بلن، بزانم؟ قسه بكه.

بي رتا: دا يه گه وره به لام خه تاي من بوو، من فيلم لى كرو.

كاپتن: باشه ده ي.

بي رتا: ئا، به لام با به گيان، نابى بوئ بگير يته وه. گو يت لى به! به لى م

ده ديه تى!

كاپتن: ئا، به لام پى م بلن مه سه له چي به؟

(دا يه ن ده چي ته ده ره وه)

بي رتا: ئيواران كاتى دا يه گه وره فتيله ي چرا يه كه داده به زى تى، من له وديو

مي زه كه داده نيشي تى. قه له مي كم ده داته ده ست و لاپه ره كيشم له پيش

داده نى، نه وسا پى م ده لى كه ئيستا جنو كه كان دى ن، شت ده نووسن.

كاپتن: ده لى چى؟! تو تا ئيسته نه مه ت به من نه گو تو وه!

بي رتا: باوكه، داواى لى بوردنت لى ده كه م، نه مده ويرا. دا يه گه وره ده لى:

«نه گه ر كه سيك له باره ي جنو كه كانه وه شت بگير يته وه، توله ي لى

دەكەنەو» ئنجا پاشان، قەلەم دەست دەكاتە نووسىن، بەلام نازانم داخوا من خۆم شت دەنووسم يا جنۆكەكان. هەندى جار، زۆر باش دەنووسى، بەلام هەندى جارى تر هيچ باش نيبه. ئەو كاتانەش كە ماندوو ئەبم، هيچ شتتيك نايەتە نووسىن، كەچى دايەگەورە حەزەدا بنووسى. وازانم ئەم ئىوارەيه خەرىك بوو زۆر باش دەمنووسى بەلام دايەگەورە گوتى كە ئەوئى نووسراو؛ هى شاعىرى بەناوبانگ ستاگنيليوئسە من فيلم لە ئەو كەردووو؛ هەتا بلىيى رقى لىم هەلسا...

كاپتن: تۆ باوەرەت بە هەبوونى جنۆكە هەيه؟

بىرتا: من نازانم.

كاپتن: بەلام من لىم روونە كە جنۆكە هيچ بوونى نيبه.

بىرتا: ئاخىر دايە گەورە دەلى كە «تۆ» لە هيچ تى ناگەى. باوكە، دەلى كە «تۆ» خۆت بە شتى قۆرەو-كە لەناو ئەستىرەكاندا دەبىنرىن؛ خەرىك كەردووو.

كاپتن: كى وا دەلى، كى وا دەلى! چى دىكە لەبارەى منەو دەلى؟

بىرتا: دەلى كە تۆ ناتوانى «سىحر» بكەى.

كاپتن: من هەرگىز نەموتووو دەتوانم. تۆ دەزانى تەنى ئاسمانى چىيه؟ تەنى ئاسمانى ئەو بەردانەن كە لە ئەستىرانەو بەردەبنەو بەرەو زەوى، من لەم بەردانە دەكۆلمەو، دەلىم بزانم ئايا توخمە پىكها تووكانى ئەوانە، هەمان توخمە پىكها تووكانى زەوين، يان نا. ئەمە تاقە شتتيكە كە من لىي تى دەگەم.

بىرتا: بەلام دايەگەورە دەلى: ئەو شتى دىكە هەن لىيان تى دەگا و تۆ ناتوانى سەريان لى دەرىكەيت.

كاپتن: درۆ دەكا.

بىرتا: دايە گەورە درۆ ناكا.

كاپتن: بۆ نا؟

بىرتا: كەوابوو دايەش هەر دەبى درۆ بكا.

كاپتن: هم...!

بىرتا: تۆ گەر بلىيى دايە درۆ دەكا، من ئىترقەت باوەر بە قسەكانت ناكەم.

كاپتن: من هەرگىز وام نەوتوو، هەر بۆيەش تۆ پىويست وايە بە قسەكانم باوەرىكەيت كە پىت دەلىم ئاسوودەيى و خۆشحاللىيى تۆ لەو دايە كە بە زووترىن كات لىرە برۆى. دەرۆى؟ دەچىه شار بۆ خۆت فىرى چەند شتتيكى بەكەلك بىت!

بىرتا: هەلبەت من زۆر حەز دەكەم بچمە شار و لەم ماله دوور بكەومەو. بەلام حەز دەكەم هەندى جار - مەبەستم هەموو دەمان تۆ ببىنم، شار هەميشە مەلوول و غەمەهتەرە، وەك شەوانى زستان وايە، بەلام ئەگەر تۆ بىتە لام دەبىتە سپىدەدەمى رۆژتيكى بەهار.

كاپتن: كچى نازىم، كچى خۆشەويستم.

بىرتا: بەلام بابەگيان، تۆ دەبى لەگەل دايكەم باش بىت، گویت لىيه؟ ئەو زۆرەى كات هەر دەگرىن.

كاپتن: هم... كەوابوو تۆ ئامادەيت بچىتە شار؟

بىرتا: ئا، بەلى.

كاپتن: ئەدى ئەگەر دايكت رىت پى نەدا؟

بىرتا: دەبىت رىم پى دا.

كاپتن: ئەدى ئەگەر نەبىهشت!

بىرتا: ئەگەر نەبىهشت، من نازانم چ دەكرى. بەلام ئەو؛ هەر دەبى بىهلىت هەر دەبى بىهلىت.

كاپتن: تكاى لى دەكەى؟

بىرتا: دەبى تۆ تكاى لى بكەى بە زمانىكى خوش، چونكە ئەو گوئى ناداتە قسەى من.

كاپتن: ھم...! باشە ئىستا گەر تۆ ھەزەت لى بىن بچىتە شار و منىش ھەر ھەزەم لى بىن، بەلام ئەو پىن ناخۆش بىن، ئەو كاتە چ بکەين؟
بىرتا: ئوۋەھ! ئەو كاتە ديسان شەرۋىگىچەلى پىشوو دەست پىدە كاتەو؛ تۆ بۆچى ناتەوى تىكاي لى بکەي؟

دېمەنى نۆپەم

(ھەمان دېمەنى پىشوو، لەگەل لۆرا)

لۆرا: ئەھا بىرتا لىرەيە. بىشى بتوانىن بىروراي خۆى لەبارەى ژيانى داھاتوويەو تى بگەين.

كاپتن: بىرتا جارى مندالە و باوەرناكەم كچۆلەيەك شارەزايىيەكى ئەوتۆى لەبارەى ژيانەو ھەبى كە بتوانى بىروراي خۆى بەرانبەر داھاتووي دەربىرى. ھەرچى ئىمەين بەپىچەوانەو، بەوپەرى ئاسانىيەو دەتوانىن باروۋى داھاتووي ئەو رەنگرېژ بکەين، چونكە ئىمە لەبارەى ژيانى ژمارەيەكى زۆرى كچى منالكارەو، شارەزايى و ئەزموونمان ھەيە.

لۆرا: بەلام لەبەرئەوې بۆچوونى ئىمە لىك جىاوازە، راي بىرتا خۆى بىر پار دەدا.

كاپتن: نەخىر؛ من رىگە نادەم ھىچ كەسىك مافى زەوت بكا: نە ژن نە مندال. بىرتا بچۆرە دەرەو.

(بىرتا دەچىتە دەرەو)

لۆرا: تۆ دەترساي كە بىروراي بىرتا خۆى بىيىستى، لەبەر ئەوې دەترانى بەرژەوئەندىي منى تىدايە.

كاپتن: من دەزانم بىرتا ھەزى لىيە لەم مالىە دووركەوتىنەو، بەلام ئەوھش دەزانم تۆ دەسەلاتىكى ئەوتۆت بەسەر ناخىيەو ھەيە كە دەتوانى بىروراكانى بە مەيلى خۆت ھەلسوورپىنى.

لۆرا: لات وايە ئەوئەندە بەدەسەلات بىم؟

كاپتن: بەلى، تۆ توانايەكى ئەھرىمەنات ھەيە، دەتوانى ھەمىشە قسەى خۆت بىنىتە جى. ھەموو ئەو كەسانەى بەبى ھەيىي و رووقايىيەو ھەلدەقورتىننە كارى خەلكى؛ ئەم توانايەيان ھەر ھەيە. بۆ نمونە تۆ، چەنئ ئەملا و ئەولات كرد، تا دكتور نۆزلىنگ-ت لىرە بەدەرنا و ئەم دكتورە تازەبەت ھىنا.

لۆرا: بەلى، ئىنجا بەراست چۆن لەم كارەدا سەرکەوتم؟

كاپتن: ھىندە جىتوت بە دكتور نۆزلىنگ دا؛ ناچار بوو بىرا. پاشان بەھۆى براكەتەو، خەلكىت ھان دا را لەسەر ھاتنى ئەم دكتورە بدەن.

لۆرا: باشە دەي، ئەم كارە يەكجار ئاسايى و تەواو قانۇنىيەنە بوو. ئىستا دەبى بىرتا ھەر بچىتە شار؟

كاپتن: بەلى، لە ماوې ئەم دوو ھەفتەيەدا دەبى بەرى بکەويت.

لۆرا: ئەمە بىر پارى يەكجارىتە.

كاپتن: بەلى.

لۆرا: لەگەل بىرتا خۆى لەم بارەيەو قسەت كردوۋە؟

كاپتن: بەلى.

لۆرا: كەوا بوو من دەبى- بەھەرچى چۆنىك بىن؛ نەھىلەم.

كاپتن: ناتوانى.

لۆرا: سەيرە! ناتوانم؟ تۆ بەراست وا تىدەگەى من كچەكەم دەدەمە دەست ئەو زەلامە ھەرچى و پەرچىيانە؛ بۆ ئەوې فىرى ئەوې بکەن كە ھەرچى شتىك من تىيىم گەياندوۋە: قسەى پوچ بوۋە؟ ئەگەر وا بىت، ئىبىر بىرتا ھەتا ماوې رىق لى ھەلدەگرى.

كاپتن: ئەي تۆ وا دەزانى (باوك) رىگا دەداتە چەند ژنىكى نەفام و لەخۆيى، كە كچەكەى فىرى ئەو بکەن كەوا باوكى تەلەكەباز و دەغەلكارە؟

لورا: بۆ باوک، نابى ئەوئەندە بايەخى ھەبى.

كاپتن: سەبارەت بەچى؟ بۆ؟

لورا: سەبارەت بەوھى كە داىك لە منالەكەيەوھە نزيكترە؛ چونكە پروون بۆتەوھە؛ ھىچ كەسپىك ناتوانى بەتەواوھەتى بلبىت كە كى باوكى مندالەكەيە؟

كاپتن: مەبەستت لەو قسەيەي دەكەي چىيە؟

لورا: مەبەستت ئەوھەيە كە تۆ نازانیت داخو بەراست تۆ باوكى بىرتاى يا نا؟ كاپتن: من نازانم؟

لورا: نەخىر؛ شتىك كە ئەگەر ھىچ كەس نەيزانى، بىگومان تۆش نايزانى.

كاپتن: رادەبوئىرى يان!؟

لورا: نەخىر، ئەوئەندەيە: سوود لە قسەكانى خۆت وەر دەگرم. جگە لەوھە، تۆ چۆن دەتوانى بلبىي كە من خيانەتم لە تۆ نەكردووه!؟

كاپتن: من زۆر باوهرم بە ئەھرىمەنىتسى تۆ ھەيە، بەلام لەم بارەيەوھە نە. دلتيام ئەگەر شتى وا ھەشبي، قسەت لەبارەوھە نەدەكرد.

لورا: واى دابنى ئەوا من خۆم ئامادەكرد: ھەموو شتىك و تەنانەت سەرزەنشكردنى خەلك و بەسووكايەتى سەيركردنىشيانم تەحەممول كرد، لەپىناو ئەوھى بتوانم چاوم لە مندالەكەم بىت و بەئارەزووى خۆم پەروەردەي بكەم؛ ئەم قسەيەش كە ئىستا گوتم (بىرتا مندالى منە، مندالى تۆ نىيە) راست بىت! واى دابنى.

كاپتن: ببىرەوھە!

لورا: دەبىرەوھە بە مەرجى واى دابنىي! چى دەسەلات و ھىزى تۆ ھەيە، بەمە كۆتايى پىدى.

كاپتن: باشە بە مەرجى ئەگەر تۆ سەلماندىتت كە من باوكى مندالەكە نىم.

لورا: ئەمە ھىندە گران نىيە؛ حەزت لىيە بىسەلمىتم؟

كاپتن: ببىرەوھە؟

لورا: تەنيا ئەوئەندەي دەوئى كە ناوى باوكى راستەقىنە بىتم و لەبارەي كات و شوتىنەكەوھە ھەندى شت پروون بكەمەوھە. «بىرتا» كەي ھاتە دىناوھە؟ سى سال پاش بە ژن و مېردبوونى ئىمە.

كاپتن: بىدەنگ بە، ئەگىنا..

لورا: ئەگىنا چى، تازە دەتەوئى بىدەنگ بەم؟ تەنيا چەند دەقىقەيەك بەخۆتدا بچۆرەوھە بزائە چى دەكەيت و چى ناكەيت، وھ ئەو بىرارانەي دەشېدەي ھەولدە بە جۆرېك بىت كە نەبىتە گالته جارى خەلكى.

كاپتن: ئەمە گەلىك جىي داخە.

لورا: بەلام زياتر جىي پىتەنەنە بە تۆ!

كاپتن: بە تۆ نا! وانىيە؟

لورا: ئەھ، من نەخشەي خۆم بەو پەرى زىرەكىيەوھە كىشاوھە.

كاپتن: سەبارەت بەمەيە كە ئىنسان ناتوانى لەگەل تۆدا بەرەرەكانى بكات.

لورا: ئەدى كەواتە بۆچى دەتەوئى لەگەل دوزمنى خۆت بەھىتر بەرەرەكانى بكەي؟

كاپتن: بەھىتر؟

لورا: بەلى، ئەمە سەيرە، بەلام من تووشى ھەر پىاوتىك ھاتىم، خۆم لەو بەھىتر زانىوھە.

كاپتن: ئەمجارەيان لە خۆت بەھىترت پى پىشان دەدەم، كە ئىتر قەت لە بىرت نەچىتەوھە.

لورا: گەلىك سەرنجراكىش دەبى.

(دايەن دىتە ژوورەوھە)

دايەن: شىو ئامادەيە، فەرموون.

لورا: بەلى ھەرتىستا.

(كاپتن سستى دەنوئى، لەسەر كورسىيە دەسكدارەكە، كە لە تەنیشت

مېژە گەورەكەيە، رۆدەنیشنى)

لۆرا: نايە شىتو بخۆي؟

كاپتن: نەخىر سوپاس، هېچ ناخۆم.

دايەن: چىيە! توورەيت؟

كاپتن: نەخىر برسېم نىيە.

لۆرا: وەرە، دەنا پرسىياري نابهجىم لى دەكەن.. پىياوى باش بە. نايەي؛ دە

هەر لېرە بېنەو.

(دەچىتە دەرەو)

دايەن: ئەدۆلف بۆچى، چىيە دىسان؟

كاپتن: نازانم. ناخۆ دەتوانى بۆمى روون بىكەيتەو كە بۆچى رەفتار لەگەل

پىياوئىكى لەخۆگەراوە ئاوها دەكرى، وەك ئەوئى منداللىك بىت؟!

دايەن: نە، من تەواو سەرى لى دەرناكەم، بەلام لەوانەيە هى ئەو بىت

كە ئىتو هەمووتان، هەموو پىياوئەكان، گەورە و بچووك، مندالى

ژنانن!

كاپتن: مەبەستت ئەوئەيە كە هېچ ژنىك لە پىياو نەبوو! وانىيە، بەلام من

باوكى بىرتام. مارگرېت، پىم بللى بزنام، تۆ باوئەرناكەي كە من

باوكى بىرتام؟ باوئەرناكەي؟

دايەن: خوايەكا! چ قسە و باسىكى مندالانەيە! هەلبەت تۆ باوكى مندالى

خۆتى. ئىستە با بچىن شىوئەكەت بخۆ. لېرە دامەنیشە غەم بخۆي.

دەي، با بۆين.

كاپتن: بۆر دەرەو! بۆر بۆ دۆزەخ هەمووتان. هەي جادووگەرەكان.

(بەرەو لاي دەرگاي ژوورەو دەچى)

سشارد، سشارد!

(خزمەتكار دىتە ژوورەو)

خزمەتكار: بەللى جەنابى كاپتن.

كاپتن: با ئەسپەكانم لە پەيتوونەكان بۆ گرى دەن، هەر ئىستا.

دايەن: كاپتن، گويم لى راگرە.

كاپتن: بۆر دەرەو! هەر ئىستا!

دايەن: خودايە، لە قەزا و بەلايان بمانبارتە.

(كاپتن كالاوئەكەي لەسەردەنى و خۆي تەيار دەكا)

كاپتن: تا نىوئەشەو بەتەماي هاتنەوئەي من مەبن.

دايەن: خوايە يارمەتيمانە، ئەمە ئەنجامى بە چى دەگا!

په رده دی دووهم

همان ديمه نى پيشوو. چراپه ك؛ به داگيرساوى، له سهر ميري ناوه راستى ژووره كه يه

ديمه نى په كهم

(دكتور و لورا)

دكتور: له و گفتوگوڼه ي له گه ل جه نابی کاپتندا کردم، نه ودم بو دهرکهوت که به ته و اوته دیار نییبه نه خوشی هه بیت. پیش هه موو شتیک تو به هه له دا چوبوویت له وهی که میرده کهت، تنه ئاسمانییه کان به میکرۆسکۆب لیک دهاته وه. من ئیستا تی دهگم: مه به سستی جه نابتان سپیکترۆسکۆبه. له بهر نه وه، من لام روونه که کاپتن، نه که تنه هه هیچ گومانیکی تیکچوونی نه قلی لی ناکری؛ به لکو دیاریشه که میرده که تان خه ریکه خزمه تی زور گه و ره له پیناو پیشکه و تنی زانستدا نه نجام ده دا.

لورا: به لی، به لام من ناوه ام نه گوت.

دكتور: خاتون، من قسه کانی جه نابتانم به و په ری وردبینییه وه له بیری خومدا پاراست، وه باش له بیرمه که من هاتم به تاییه ت له باره ی نه م مه سه له به وه پرسبارم لیت کرد، چونکه وشه کهم باش گوئی لی نه بوو. ئینسان ده بی له شتی ناوه ادا، زور باریکیبانه و به کیش و پتو بیر بکاته وه، به تاییه تی کاتی مه سه له ی سه لماندنی شیتیبه که سپیک له نارادا بی.

لورا: سه لماندنی شیتی؟

دكتور: به لی، ئیوه بیگومان ده زانن که «شیت» له هه موو مافیکی خیزانداری و کومه لایه تی، بیبه شه.

لورا: نه خیر، من نه مه م نه ده زانی.

دكتور: شتیکی دیکه ش هه یه وای لی کردووم بکه ومه گومانه وه: کاپتن له باره ی نه وه وه دووا که کتیبفرۆشه کان وه لامی نامه و داخوارییه کانی نه ویان نه داوه ته وه. تکه ده که م راستییه که م بی بلتی، نایا داخوا تو به قسه ی خو ش - غه له تکارانه هانت داون و ریت لی گرتوون؟

لورا: به لی، راسته. نه مه نه رکی سه رشانم بوو که به رزه وه ندی مال که له به رچاو بگرم. من نه گهر ده ستم نه خستایه ته کاروباری نه وه وه، ژیانی ئیمه به ته و اوته ی به با ده چوو.

دكتور: داوای لیبوردنت لی ده که م خاتون. ده لی تی تو ناکامی شته کانت لیک نه داوه ته وه. کاپتن نه گهر به وه بزانی که تو به نه یینی ده ست له کاروباری نه وه و درداوه، لیت ده که و پته گومانه وه، نه م گومانه ش به په له ده شوئی و هیته نایا کاره ساتیکی گه و ره ی به دوودا دی. سه ره رای نه وه ش تو هاتووی ریت له پیشکه و تنی کاری نه و گرتووه. نه گهر بیته و به وه بزانی تو ره ده بی، زور. نه مه بزانه خانم، ئینسان کاتی ریگی ناواته کانی و پیشکه و تنی ئیراده ی لی ده گیری، هه ر به ته و اوته ی شیت ده بی.

لورا: چما من نه مه نازانم.

دكتور: ده ده بوایه تو هیچ نه بوایه بیرت بکراپه ته وه که میرده که ت چه نی به م کاره سه غله ت ده بی.

لورا (هه لده ستیته وه): نیوه شه وی به سه رداهات و هه ر نه هاته وه! ده ترسم شتیکی به سه ر هاتی.

دكتور: به لام پیم بلتی، من نه مرۆ که جیتانم هیشت؛ چ رووی دا. من پیویسته له هه موو نه م شتانه ناگاداریم.

لورا: هیچ نا. تابلتی به توندو تو ره یییه وه ده ستی به قسه ی سه یر و سه مه ره و ناجور کرد، بو نمونه ده یگوت که نه و باوکی منداله که ی خو ی نییه.

دكتور: سهره! ئەم شتەى چۆن چۆتە مېشكەوه؟

لۆرا: تى ناگەم. ئەو نەبى كە لەگەل سەربازىك « لەسەر چاوه دېرىكردىنى مندالېك» كەوتە مشتومرەوه. دوور نىبە ئەو بەى كە ئەم شتەى خستىبىتە كەللەوه، چونكە من كاتى لایەنگىرى كچەكەم گرت، توورە بوو و گوتى: هېچ كەس ناتوانى بەدلنیاىبەوه بلىت كە كى باوكى مندالەكەيه. خوا ناگای لىبە، من چەند پىم كراوه وىستم هېمنى بكەمەوه، بەلام دەترسم تازە بە هېچ شىو بەك نەتوانى نەجاتى بدرى.

(دەگرىن)

دكتور: ئەم بارودۆخە، نابى هەروا درىژە بكىشى. چارەبەكى دەبى بكرى، هەلبەتا بەبى ئەو بەى دلى بكەوتتە گومانەوه. خاتون پىم بلى، كاپتن پىشتىرىش هەر لەبارەى ئەو بەى كە تۆ دوور نىبە هەلتخەلە تاندىن؛ شتى ئاواى لى دەردەكەوت، يا نا؟

لۆرا: شەش سال لەمەوبەرىش دىسان هەمان مەسەلە هاتەوه ئارا، بەلام پاشان، چوو بە دەستى خۆى بۆ دكتورى نوسى و دانى پى پىدا نا كە ئەقلى تىك چوو.

دكتور: سهره! كەوابوو ئەم شتە لەناو مېشكىدا بنجى داكو تاوه. ئەى حورمەت و پاكىبى ژيانى خىزانەكە! بەلى ئەم شتە...؟ هەلبەتا من رى نادەم خۆم لەبارەى هەموو شتىكەوه پرسىار لە جەنابتان بكەم خاتون؛ ناچارم كە راوئىژ تەنیا لەسەر شتە رووكەشەكان بكەم. بەداخەوه: ئاوتىك كە رژا كۆناكرىتەوه. بەلام هەر چۆنى بى، بۆ چارەسەر كردنى ئەم جۆرە نەخۆشىبەنە، دەبى پەنا بېردرىتە بەر رووداوه كۆنەكان. داخۆ بە راى تۆ ئىستا لە كووى بى؟

لۆرا: بىرم بۆ هېچ شوئىنىك ناچى. تازە ئىتر بە خەيالائى حەلەق و بەلەقەوه گرتووبەتى.

دكتور: حەز دەكەى من لىرە مېنمەوه تا دىتەوه؟ بۆ ئەو بە خراپ تى

نەگا، دەتوانىن بلىن كە تەندروستى دايكتان باش نەبوو و من بۆ فەحسكردنى ئەو هاتم.

لۆرا: بەلى، زۆر بەجىبە. تەكا دەكەم ئىمە بەتەنیا جى مەهتەلە دكتور. تۆ نازانى من چەند پەشىوم! بەلام ئايا وا باشتىر نىبە كە تۆ بەكراس تى بىروراى خۆتى لەبارەى نەخۆشىبەكەبەوه بى بلىتى؟

دكتور: نەخىر، ئىمە دكتورەكان، كارى ئاوا ناكەين، مەگەر نەخۆشەكە خۆى، لەبارەى نەخۆشىبەكەبەوه قسە بكا - تەنانەت ئەوساش هەر، كەم رىك دەكەوى شتى لە لا باس بكەين. ئەم مەسەلەبە پەيوەندىبى بە رادەى توندىبى نەخۆشىبەكە و تىروانىبى نەخۆشەكەوه هەبە. بەلام، ئىمە نابى لىرە دانىشىن، لەوانەبە باشتىر وابى من بچمە ژوورەكەى ئەولاوه، ئاوا ئاساىبىتر دىتە پىش چاو.

لۆرا: بەلى. باشتەر. دەمىكى دىكە، مارگرىت دى لىرە دادەنىشى. هەر كاتى كاپتن درەنگى بەسەر دابى، مارگرىت راها توه كە بەدەم چاوه رىكردنىبەوه دابىشى. مارگرىت تاقە كەسىكە كە بتوانى كارى لى بكات.

(بەرەو لای دەرگای دەستە چەپ دەروا)

مارگرىت. مارگرىت.

دايەن: بەلى خاتون؛ جەنابى كاپتن هاتەوه؟

لۆرا: نە، بەلام تۆ دەبى لىرە دانىشى و چاوه رىبى بىت. كە هاتەوه پىوئىستە پىبى بلىتى كە داىە گەورە نەخۆشە و لەبەرئەوه چوون دكتورمان بانگ كرد.

دايەن: زۆر باشە خاتون، واى پى دەلىم.

لۆرا: (ئەو دەرگایەى دەچىتەوه سەر ژوورەكەى بنەبانى، دەخاتە سەرپىشت) فەرموو بەم لایەوه، جەنابى دكتور.

دكتور: سوپاس.

دیهنی دووهم

(دایه ن له ویدیو میزه گوره که وه دانیشتووه و ئینجیله که ی خوی دهرهیناوه و چاویلکه ی کردوته چاو)
دایه ن: ئاه، به لئی، به لئی.

(به دهنگیکی مه یله و بلندوه گورانی ده لئی)

حه یف له ده ست ئه م ژبانه مهینه تاوییه
حه یف له ده ست ئه م کهنده لانه فرمیتسکاوییه
مردن به دنیا زه فیری برد و پاشایه ک ئاسا
له گیتیدا دهنگی دایه وه هاواری شوومی..

هه مووی پووچه فانییه دنیا!

به لئی، به لئی! به لئی، به لئی

له م دنیا یه دا هه رکه س که ژیا و عومری هه بوو ماوه یه کی که م

له به رده می شمشیره که یدا هه ره سی برد و له نیو خوتینی خویدا گه وزی!

که س له مردن نه بوو نه جاتی؛ به غهیری غه م

ئه ویش نووسی له سه ر نه عشیکی پته ودا فه رزی

گشتی پووچه، فانییه دنیا!

(بیرتا به خوی و ترمزی قاوه و کاری چینی ده ستییه وه، دیتته ژووره وه؛

به ئه سپایی قسه ده کا)

مارگریت، ریم ده ده یی له لای تویم. به ته نیا له و بانه ده ترسم.

دایه ن: ئه ه خوایه کا تو هیشتا هه ر بیداری، بیرتا؟

بیرتا: ئه مه بو باوه گیان ده جنم، ده مه وی تا رۆژی جه ژنی (له دایکبونی

مه سیح) بوئی ته واو بکه م. شتیکی خوشیشم بو تو هیناوه.

دایه ن: ده زانم تازیزه که م، ئیستا سه عات له دو انزه ی شه و لای داوه.

بیرتا: باشه به چی ده چی مارگریت؟ ئاخه، من ناویرم به ته نیا له ژووره که

دانیشم. خییو و جنۆکه م لئی راست ده بنه وه- وا هه ست ده که م.

دایه ن: ئه وه به. چما من پیم نه وتی؟ تو لیمی وه رگه: ئه م ماله شوومه،

جیی ژبان نییه! گویت له دهنگیش بوو؟

بیرتا: نا، هه ر به خه یال، وه ک ئه وه واوو که سیک له ژووری ژیر

جه مه لۆنه کانه وه، له به رخویه وه گورانی بلئی.

دایه ن: له ژووری ژیر ده نده کانه وه؟ به م وه خته ی شه و؟

بیرتا: دهنگیکی گه لیک غه مگین هه بوو، من قه ت دهنگی هینده غه مگینم

گوئی لئی نه بووه. دهنکه که له وه ده چوو له ژووری عه زه نووزه کانه وه

بئ، ئه و ژووره ی بيشکه که ی لئی، ده زانی، لای ده سته چه پ..

دایه ن: ئاه خوایه کا... ئه مشه و هه واش هه ر، چه نی ناخوشه! -با-

خه ریکه دوو که لکتشی خانووه که له بنجه وه هه لده ته کینئی.

(ده ست به گورانی ده کاته وه)

چییه ده سکه وتی ئه م ژبانه غه مه یته ره

چییه مه به ست له م عومره بی به ره و به ره

له شه ر و به لا- حه یف: هیچ که س

بی ئاگا نه بی له م ژبانه زووتیپه ره-

هه مووی پووچه، فانییه دنیا.

به لئی رۆله گیان. بیکردایه ئه مسال جه ژنیکی خوشمان بگپراه.

بیرتا: مارگریت، راسته بابه نه خوشه؟

دایه ن: به لئی زۆر.

بیرتا: ده که واته، ئیمه ناتوانین له شه وی (له دایکبونی مه سیح) جه ژن

بگپین. ئه ی چۆن له ناو جی ناکه وی، مادام نه خوشه؟

دایه ن: ده زانی، رۆله گیان، نه خوشییه که ی ئه و به شیه و ییکه پتویست ناکا

له ناو جی بکه وی. وس، ده لئی که سیک له دالانه که یه. راکه بچۆره

ژووره که ت، بنوو؛ ترمزی قاوه که ش له م ناوه لابه، ده ترسم باوکت

پئی سه غلته بئی.

بیرتا (به خوی و ترمزه که یه وه ده چیتته ده ری) : شهوشاد مارگریت.

دایه ن: شهوشاد رۆله گیان، خوا ده ست به بالته وه بگری.

دایه نسی ایییه م

(دایه ن و کاپتن. کاپتن پالتۆکه ی داده کنی)

کاپتن: هیتشتا هه ر بیداری؟ برۆ بنوو.

دایه ن: من لیره چاوه ری بووم که ...

(کاپتن مۆمیک داده گیرسینتی.

میتری نووسینه که ی ده کاته وه و له و دیویه وه داده نیشی، کۆمه لیک کاغه ز و

رۆژنامه له باخه لی دهرده هینتی)

دایه ن: جه نابی ئە دۆلف!

کاپتن: چ ده لئی؟

دایه ن: دایه گه وه نه خۆشه، دکتۆریش لییره یه - لای ئە وه.

کاپتن: حالی خه تهره؟

دایه ن: نا گیانه که م، پرواناکه م. ته نیا هی سه رمایه - به س.

کاپتن (هه لده ستیتته وه سه ری): مارگریت، باوکی منداله که ی تو، کی بوو؟

دایه ن: ئو وه ی! چما چه ندین جاری دیکه پیتم نه وتووی؟ ئە و کابرا

سه ربه هه شه بوو: جۆنسۆن.

کاپتن: تو دلنیا ی که باوکی منداله که ی تو، ئە و بوو؟

دایه ن: قسه ی چه ند مندالانه ده که ی؟ هه لبه تا دلنیا م؛ جگه له ئە و که سی

دیکه نه بوو.

کاپتن: به لئ، به للام ئایا ئە و خۆشی دلنیا بوو له وه ی که تو به س له گه ل

ئهو دا بووی!؟ نه، ئە و نه یده توانی دلنیا بئی، به للام تو ده توانی ..

تی ده گه ی؟ جیاوازییه که ئە مه یه.

دایه ن: من هیچ جیاوازییه ک نابینم.

کاپتن: نه، تو ناتوانی بیبینی، به للام به هه رحال ئە م جیاوازییه هه یه.

(له سه ر میتری ناوه راستی ژوو ره که دا، ئە لبوومیک دانراوه. کاپتن

لا په ره کانی هه لده داته وه و ته ماشای ره سمیکی بیرتا ده کا)

به رای تو، بیرتا به من ده چی؟

دایه ن: بو نا، ئە ری وه لا؛ هه ر ده لئی سیوتیکن و کراون به دوو له ته وه.

کاپتن: مارگریت، داخۆ جۆنسۆن خۆشی هه ر، باوه ری دینا به وه ی که ئە و

باوکی منداله که ت بوو؟

دایه ن: چاره ی نه بوو!

کاپتن: چه نی سامناکه! ئە وه دکتۆره.

دایه نسی چواره م

(کاپتن و دایه ن و دکتۆر)

کاپتن: شه و باش جه نابی دکتۆر، ته ندروستی بی خه سووم چۆنه؟

دکتۆر: هیچی وانیه، پئی چه پی نه ختیک له چی چوه.

کاپتن: من و ابزانم مارگریت وتی سه رمای بووه! له وه ده چی به ک

(نه خۆشی) دوو ناوی هه بی. برۆ بنوو، مارگریت.

(دایه ن ده چیتته دهره وه. که می بیده نگ)

کاپتن: تکا ده که م دانیشه، دکتۆر ئوبسته ر مارک.

دکتۆر (داده نیشی): سوپاس.

کاپتن: جه نابی دکتۆر، ئە وه راسته ده لئین؛ که ری زبیرا و مایین له گه ل

یه کتر جوت بکه ی، جووانویه کی خه توخالداریان لی دهرده چی؟

دکتۆر (زۆر به سه رسورماوییه وه): هه لبه تا راسته.

کاپتن: ئە وه ش راسته، که ئە م جووانوو هه گه ر له گه ل ئە سپیکی جوت

بکه ی، بیچوه که ی ئە وانیش هه ر، خه توخالدار ده بی؟

دکتۆر: بەلێ، ئەمەش هەر راستە!

کاپتن: دە کەوابوو ئەسپ لە هەلومەرجێکدا دەتوانی بیستە باوکی جووانوویەکی خەتوخالدار، بەپێچەوانەشەوه.

دکتۆر: بەلێ، وا دیتە پیش چاو.

کاپتن: بەم پێیە، دەتوانن بلێن کە لەباوکچوونی منداڵ، ناتوانی بکریته بەلگە، بۆ دیارکردنی باوکی هەقیقی.

دکتۆر: ..واتە..

کاپتن: واتە بەم شێوەیە، ناتوانی بسەلمیندریت کە کێ باوکی منداڵە کەیه.

دکتۆر: ئێم ... هەلبەتا...

کاپتن: تۆ بە ژن و مائیت و منداڵیشت هەن؟

دکتۆر: منداڵ؟ بەلێ.

کاپتن: ئایا قەت ئەوەت بە خەیاڵدا هاتوو کە بەخۆوه نازینت بەوهی کە

باوکیت، چەنێ مایە گالتە جارێیە؟ بە بۆچوونی من، هیچ شتیکی

لەوه پێکەنیناوی تر نابێ کە بیسەم باوکێک منداڵەکانی خۆی

لەگەڵ خۆیدا لە جادان بگێری، یان گویم لێ بێ کە باوکێک قسە

لەبارە منداڵەکانی خۆیەوه بکات. راستییە کە یایە، ئەو دەبێ

بلێت «منداڵەکانی ژن». تۆ هیچ لەوه تیگەییوی کە بەخۆنازینت

بەوهی کە باوکی؛ چ هەلەیه کی گەورهیه؟ ئایا هیچ دوودلیسە ک

لای تۆ پەیدا نەبووه و رۆحی ئازار نەداوی؟ هەلبەتا نالیم

«گومان»، چونکە من کابرایەکی خۆیندەوارم و تێ دەگەم؛ دەبێ

بزانم گومانکردنت لە خیزانە کەت بەتەواوەتی بێ مەعنایه.

دکتۆر: نەخێر، من هەرگیز دوودلیم نەبووه. جگە لەوه، جەنابی کاپتن،

وەک ئەوهی، وا بزانم گۆتەیه، دەلێ: پیاو پێویستە متمانە ی بەوه

هەبێ کە منداڵەکانی هی خۆین.

کاپتن: «متمانە» و دەستی ژنیش لە ئیشە کەدا هەبیت؟ ئەمە ترسناکە.

دکتۆر: ئۆه! ژن هەموو یەک مال نین.

کاپتن: لیکۆلینەوه زانستییه کان دەیسەلمین کە تەنها یەک جۆر ژن لە

سروشندا هەیه. من دوو بیره وەریم لە ژبانی رابردوووه له بیره، کە

ئەم راستییە دەسەلمین. وه هەرکاتیک دینەوه یادم، لەبارە ی ئەو

متمانەیهی فرموت، دەکەومە گومانەوه. من لە هەرپەتی گەنجیمدا

گەلێک بەخۆوه و- ئەگەر بەخۆ مەتحردنیش وەری نەگری-

گەلێک کەشخه و قۆز بووم. جارێکیان لەگەڵ چەند برادەریک

پێکەوه، لەناو سالتۆنی پاپۆریکدا دانیشتبوین، بەرپۆه بەری

پاپۆرە کە، کە ئافرەتیکی گەنج بوو، هات و لە تەنشت مندا

دانیشت، دەستی کردە گریان. دەبگوت دەزگیرانە کەم لەناو دەریا

خنکاوه. ئێمە هەلبەتا پێناخۆشبوونی خۆمان دەربری و دلمان

دایەوه. من داوای شامپانیا م کرد. پاش خواردنەوهی پەرداخی

دووم، دەستم بەسەر قاچییهوه بوو، داوای پەرداخی چوارەم بەسەر

ئەژنۆی و بەرهو سەرەوه، هیشتا سپێدە دەمی نەدابوو: ئەو

بەتەواوەتی، نسکۆ و سوگاری بیی چوو بۆوه!

دکتۆر: جەنابی کاپتن، بە گولێک بەهار نایە.

کاپتن: ئیستا گوێ لە چیرۆکی دووم راگره، ئەم چیرۆکەیان بەراستی

پەيوەندی بە گولێکی بەهارییهوه هەیه. چوو بوومە (لیکسیل)،

ژنیکی گەنج لەوی هەبوو، منداڵەکانیشی هەر لەلای خۆی بوون،

بەلام میترده کە ی لە شار بوو. ئەم ژنە لەوه دەچوو ژنیکی گەلێک

خوایەرست و دیندار بێ. بەدریژایی کات هەر خەریکی نوێژ و دوعا

بوو. کاتێ یە کترمان ناسی، لە سەرەتادا دەستی کردە مەوعیزەدان

و ئامۆژگاری کردنم. من بیرم بۆ ئەوه چوو بەراستی داخۆچ ژنیکی

خواناس و بەدین بێ، چەند کتیبیکم دایێ کە لای بێ. کاتێ

ویستی بگەریتەوه شار، بە پێچەوانە ی ئەوهی چاوەرێم دەکرد

کتیبەکانی دامەوه. من سی مانگ پاشی ئەوه، کارتیکم لە توپی

ئەو كىتىبانەدا كەوتە بەر دەست، كە تىايدا، بەئاشكرا، خوشەويستى و نيازى پەيوەندى بەستنى بۆ دەربىبووم . بەلى، ئەم خوشەويستى دەربىنە بىن گوناھ بوو، وەكو ئەو بىن گوناھىيەى ژىكى بەمىيرد ئەوينى خۆى بۆ پىاويك دەردەپرى كە تازە ناسىوبەتى و كىراش بچووكترىن نيازى پەيوەندى بەستىن چىيە بۆ ئەوى دەرنەپرىو! ئەمە ئىتر پەيوەندى بە پرەوشتەو ھەيە، جەنابى دكتور. متمانەت زۆر بە شت نەبى.

دكتور: بەلام ئىنسان ناتوانى بەبى متمانە بژىت.

كاپتن: نە، ژيان بە متمانەش ناكرىت. بەلام تۆسەرىكە دكتور ئويستەر مارك، ئەم ژنە بەبى ئەوئى تى بگات، دەويست خىانەت لە مېردەكەى بكا. بە جورىك بە منەو گرتىووى، كە مەسەلەكەى بە مېردەكەشى گوت. ھەبوونى دوو حالەتى غەرىزى جىاواز لە ئىنساندا، بەبى ئەوئى كە ئىنسانەكە خۆى ئاگادارىت، بە راي من يەكجار ترسناكە. ھەلبەتا من لەگەل تۆ يەك رام لەسەر ئەوئى كە ئەم شتە، خەتاي (تاوانبار) تا رادەيەك كەم دەكاتەو، بەلام باوهرى من لەق ناكات، تەنھا راستى دەكاتەو.

دكتور: جەنابى كاپتن، بىروباوهرەكانى تۆ بە دەورى شتى بۆگەندا دەخولئىنەو. تۆ دەبى ھەول بەدى ھەندىك ئاگات لە بىروباوهرەكانى خۆت بىت.

كاپتن: نەدەبووايە وشەى بۆگەنت بەكارھىنايە. تۆ دەزانى كە ھەموو مەنجەلىكى ھەلم پەست كاتى پەلى گەرمىي دەگاتە (۱۰۰)، دەتەقىتەو، بەلام توندى تەقىنەوئى ھەموو مەنجەلىكى ھەلمپەست وەك يەكتر نىيە، تى دەگەى؟ ھەروھە دەمويست عەرزى جەنابتى بكام، كە تۆيان ھىناوئە ئىرە- بۆ ئەوئى ئاگادارى ھەلسوكوئەكانى من بىت. من تەنيا گەر پىاو نەبوومايە، مافى ئەوئى ھەبوو كە ھەزار پىنەوپەرۆ بەئىنمەو و

پەنجەى تۆمەتان راوھىتىم، يان وەكو ئەوئى كە دەلئىن (شكايەتى حالى خۆم بكام). لەوانەيە بشمتوانىايە جورى نەخوشىيەكەم بەتەواوئى دەسنىشان بكام، وئىراى ئەوئى رۆژى پەيدا بوون و نەشومئى نەخوشىيەكەم بۆ جەنابتان دىارى بكام، بەلام بەداخەو، من پىاوم و چارەم نىيە، تەنيا ئەوئى نەبى: وەكو پىاوان دەستم لە سەر سىنەم قەدكەم و ھىند ھەناسە لە سىنەمدا پەنگ دەمەو، تا ئەوساتەى كە ئىدى دەمرم. شەو شاد.

دكتور: كاپتن، تۆ ئەگەر نەخوشىت ھەيە و بە بەندى بفرموى، ئەمە ناپى ئابروو و دلئىتەن برىندار بكات. من ئەركى سەرشانمە گوى لە قسەى ئەوئى بەرامبەرم رابگرم.

كاپتن: وازانم ئەو قسانەى لە يەك سەرى داوى كىشەكەو بىستت، بەس بى بۆت.

دكتور: وانىيە جەنابى كاپتن. من كاتى خىزانەكەتان، باسى مېردى پەحمەتى پىشووئى خۆى بۆ كردم، لە دلئى خۆمدا گوتم، كە بەراستى مايەى داخە ئەو پىاوە مالتاوايى لە دنيا كردو.

كاپتن: تۆ لەو باوهرەداى ئەگەر زىندووبووايە ھىچ قسەيەكى بكردايە؟ وە ئايا تۆ وا دەزانى كە ھەر مېردىكى مردوو، ئەگەر دووبارە بىتەو، قسەكانى بە پەسند بزانن؟ دكتور شەوشاد، تۆ ئاگات لىيە كە من زۆر نارامم، وە تۆ بەوپەرى دلئىسايىيەو دەتوانى بچى بۆ خۆت بنوى.

دكتور: زۆر باشە جەنابى كاپتن. شەو شاد. بەداخەو من ناپىت لەو زىاتر دەست لەم كارە وەردەم.

كاپتن: كەواپو تۆ لەگەلم بوويتە دوژمن؟

دكتور: بەھىچ جورىك. تەنيا ئەوئى كە بەداخەوئى: ناتوانى بىنە ھاوپرى يەكتر. شەوشاد.

(دەچىتە دەروە)

(كاپتن دكتور بهرې دكات پاشان بهرهو دهرگای دهسته چهپ دهروا و دهراگاکه لاونيو دهکا)

كاپتن: وهره ژوروي، من دهمهوي قسه لهگهډل تو بکهم. زانيم هاتووي وهستاوي گوي ههلبخه ي.

ديهني پينهم

(لورا شلهژاوه و بهوپهري ناراحه تيبه وه دپته ژوروه وه. كاپتن له وديوي ميږي نووسينه كه ي داده نيشي)

كاپتن: زور درنگه. به لام نيمه دهبي له باره ي هم مهسه لانه وه قسه بکه يين. دانيشه.

(بيدهنگي)

همه ږو ټپواره چوومه پزسته خانه بوته وه ي نامه كانم وهر بگره وه، بو هم دهر كهوت كه تو نامه كانی منت وهر گرتوه و لای خوت پاراستوتن: هم تهو نامه ي بو خه لكيم دهنوسي، هم تهوانهش كه خه لكی بزيان نووسبوم. ناکامی راسته وخوی هم كاره ي تو، وای كرد ټيشوكاری من دوا بکه وي، هم دوا كه وتنهش بو وه هو ي ته وه ي كه تهو ته نجمانه سهرتاپا نه زوك بېن كه من تمام و ابو به هه ولدان و زه حمت چه شتن؛ به ده ستیان بيتم.

لورا: شتيك بوو من له خو شه ويستيان كردم، چونكه تو ټهركي وه زيفه ي خوت به لاره نابوو، كاتي خوت به خورايي بهم نيشه وه دهكوش.

كاپتن: هه لبه تا هم هه لو ټسته نابي ناوي لي بږي خو شه ويستي، چونكه تو باش ده تزاني، كه من له نه نجامي هم دوزينه وه يه دا، ده شييا ږو ټيک روتبه ي بالاتر و شوړه تي زياتر به ده ست بيتم؛ به لام تو به ته واوه تي سهري دنيا تي لي هاتبو وه يه ك؛ وات به باشتر ده زاني كه من نه گه مه هم شانازي يانه، بو ته وه ي «ناچيزه يي» و هيچ له بار دانه بو يي تو درنه كه وي. منيش له هه مبه ره هم كاره ي تو، تهو

نامه ي كه بو تو و به ناوي تو وه هاتبون، كرد منه وه و خوتبند منه وه.

لورا: زور لوتفت فه رموو.

كاپتن: به خوتبندنه وه ي هم نامه وام بو دهر كهوت كه تو زورت باوه رت به من هه يه! شتيكي ديكه شم هه ر بو ږوون بو وه، ته ویش ته وه بوو كه ټيستا تو ماوه يه كه خه ريكيت براده ره دپرينه كانم لي ده ورو ټيني، وه له ناو ناشنا و روشنا كانم وات بلاو كرده ته وه كه بارودوخي ده ورونيي من تيک چوه. تو له م كاره شدا هه ر سه ركه و توويت، چونكه هاو كاره كانم - ته نيا يه ك زه لاميان نه بي - هه ر هه مو بيان؛ له رايده وه بگره تا ده گاته چيشتلينه ري قشله ي سه رباخانه كه، و ا تي گه يشتون كه من تيک چويمه. له كاتيكا راستيه كه ي ته وه يه كه ميشكي من، وه ك خو شت ده زاني، له وپهري ساغي و سه لامه تي دايه؛ وه من تواناي ته ودم هه يه كه هم فه رمانه كانی سه ربازي به رپوه به رم، هم فه رمانه كانی باوكايه تيشم. ميشكي من تا ټيستا، كه م تا زور، له ټير ده سه لاتي خو مديا يه، وه مادام من ټير ادهم هيشتا هه ر له كاره، به هه مان شيوه به رده وام ده بم. به لام تو بو رپسواكردني من، چاليكي ناوه ات هه لكه نيوه كه هينده نابا، هيږي ټير اده ي من له ټير زه بري هم مه كينه دگانداره ي بو ت دانام هه ږوون به هه ږوون ده بي. ته وكاته يه كه هم كو ته ندامي ميشكه ي من به ته واوه تي له كاره كه وي. من هه رگيز نايه مه سه ر ته وه ي بيتم هه ست و نه ستي تو بو لاي خو م رابكي شم؛ لي ت ناپا رپمه وه، تكاشت لي ناكم، چونكه من هيچ هه ست و نه ستيك له تو شك ناهم. هه مان تهو نه بو نيي هه ست و نه سه ته شه، كه هيږ و تواناي به خشيو ته تو. به لام من دهمه وي به رزه وه نديي خوت تي بگه يه نم.

لورا: تكارم كه بفه رموي.

كاپتن: تو بهم رپگه يه ي گرتوتته بهر، توانيو ته گوماني من بورو ټينيت: ده سه لاتي راست و چهوت ليك جو دا كرده وم، لي سه ندر او ته وه،

ناتوانم به ته واوه تی بریاریدم. ئەمە نیشانهی هەمان ئەو شیتییەیه که تۆ چاوه‌ڕیتی دەکەیت و دوور نییە هەر ئان و ساتیک بە چاوی خۆتەوه ببینی. لەمەوه، ئیستا ئەو مەسەلەیه دیتە پیشەوه که ئایا کامە رێگە زیاتر له بەرژەوه‌ندیی تۆدایه: من شیت بم، یا شیت نەبم؟! باش لێی بکۆلەوه. من ئەگەر بێتوو له پێ بکهوم، بێگومان دەبێ خزمەتی دەولەت بەجێ بێلم، ئەوکاتە ژیان بەرێوه‌چوونی تۆش، هێندە جێی رەزامە‌ندیت نابێ. بەلام ئەگەر بێتوو به مەرگی ئاسایی خۆم بمرم، مافی مسۆگەرکرانی ژێانی من، هەمووی بۆ تۆ دەگەرێتەوه. بەم شێوهیه، بەرژەوه‌ندیی تۆ له‌وه‌دایه که من له ژێانی سروشتیی خۆمدا بەردەوام بم و به مەرگی ئاسایی بمرم.

لۆرا: ئەمە تەپکەیه بۆ منی دەنێتەوه؟

کاپتن: هەلبەت، بەلام بەدەست خۆتە گەر مقەیه‌تی بیت و نەکه‌وێتە ناویه‌وه.

لۆرا: تۆ دەلێی گوايه خۆت دەکوژی؟ تۆ قەت دەستت ناچیتە ئەم کاره.

کاپتن: بەلام زۆریش لەم قەسەیه‌ت دێنیا مەبه. به رای تۆ پیاویک که ئومیدی به هیچ کەسیک نەمابێ. بەراستی؛ داخۆ ده‌توانی درێژه به ژێانی خۆی بدا؟

لۆرا: که‌وابوو تۆ ته‌سليم بووی؟

کاپتن: نەخێر، بەلام پیشنیه‌ادی ئاشتیت له‌گەڵ دەکەم.

لۆرا: مەرجه‌کانی تۆ چین؟

کاپتن: بهیلتی که ئەقلم له‌ده‌ست نەدەم. لەم گومانە رزگارم بکه‌یت، ئەوکاتە، من ئیتر هیچ کیشیه‌که‌م له‌گەڵت نامینێ.

لۆرا: گومانی چیه‌؟

کاپتن: له‌باره‌ی هەڵاڵزاده‌یی بێرتاوه.

لۆرا: چما گومان‌ت لێی هه‌یه‌؟

کاپتن: به‌لێ گومانم لێی هه‌یه، وه‌ تۆ (خۆت) ئەم گومانەت خسته‌ دلە‌وه. لۆرا: من؟

کاپتن: به‌لێ، تۆ ئەم گومانەت- وه‌کو تۆوی فریز- له‌ مێشکی مندا بلاو‌کرده‌وه، وه‌ ئەم تۆوی فریزه‌ له‌ ئەنجامی چەند رووداوێکه‌وه پهره‌ی سه‌ندوو. لەم گومانەم رزگارکه؛ راست و ره‌وان پێم بلی که‌ خیانەت‌ت لێ کردووم. من پیش دانپیانان‌ت لێت ده‌بوورم.

لۆرا: تۆ به‌راستی نابێ چاوه‌ڕیتی ئەوه‌ بیت: گونا‌هیک که‌ من نە‌م‌کردوه، له‌ ئەستۆی بگرم.

کاپتن: تۆ که‌ دلنیا‌بیت من ریسوات ناکەم، قه‌یدی چیه‌ گەر پیتی لێ بنی. تۆ ناخۆ ده‌چیتە ئەقلته‌وه که‌ پیاو بۆ خۆی دۆل بۆ خۆی لێ بدا؟

لۆرا: من گەر پیت بلیم گومان‌کردنه‌که‌ت له‌ جێی خۆیدا نییه‌.. به‌ په‌سه‌ندی نازانی، به‌لام گەر بلیم راسته‌.. پیت خۆشه‌. تۆ ده‌لێی هه‌زه‌که‌ی ئەم به‌ هه‌له‌ تێگه‌یشتنه‌ت به‌راست بگه‌رێ!

کاپتن: به‌وه‌په‌ری سه‌رسورما‌ویه‌وه‌ ده‌بێ بگوتری: وایه، چونکه‌ گریمانی یه‌که‌م نایه‌ته‌ سه‌لماندن، گریمانی دووه‌مه‌ که‌ شیاوی سه‌لمانده‌.

لۆرا: تۆ هیچ به‌لگه‌یه‌کت بۆ ئەم گومان‌کردنه‌ی خۆت هه‌یه‌؟

کاپتن: هه‌م هه‌مه‌ و هه‌م نیمه‌.

لۆرا: من وا تی ده‌گه‌م تۆ ده‌ته‌وی له‌ سه‌ره‌تادا تاوانه‌که‌ی من به‌سه‌لمینریت، پاشان به‌م رێخۆش‌کردنه‌، له‌ کۆله‌ خۆتم بکه‌یته‌وه‌ و په‌روه‌رده‌کردنی بێرتا به‌ته‌واوه‌تی بخه‌یته‌ ده‌ستی خۆته‌وه‌. به‌لام تۆ ناتوانیت من باو‌یتیه‌ ئەم داوه‌وه‌.

کاپتن: بێگومان تۆ هێندە ده‌زانی: من ئەگەر خیانەتی تۆم بۆ روون بۆوه؛ ئیتر به‌ته‌ما نیم مندا‌لی پیاویکی دیکه‌ به‌خێو بکه‌م.

لۆرا: نه‌، من دلنیا‌م به‌ته‌ما نیت، به‌لام ئەم قەسە‌یه‌ ئەوه‌ ده‌سه‌لمینریت که‌ تۆ، تازه، پیش ماوه‌یه‌ک، به‌ درۆ به‌ منت گوت لێم ده‌بووریت.

کاپتن (هه‌لدهستیتیه وه سه‌ر پین): لۆرا رزگارم بکه و ئەقلی خۆم بدەر وه. تۆ ده‌لایی تێ ناگهی من چ ده‌لیم؛ ئەم منداله‌ ته‌گەر له‌ من نه‌بێ، من ده‌سه‌لاتم به‌سه‌ر ئە وه‌ نییه‌. وه‌ هیچمان له‌ هیچی یه‌کتر نامینێ. ئەمه‌ش هه‌مان ئەو شته‌یه‌ که تۆ ده‌ته‌وی، وایه‌ یان نا؟ چۆنی په‌روه‌رده‌ ده‌که‌ی بیکه‌: تۆ خۆت خاوه‌نی ده‌سه‌لاتی! منیش ئەوساته‌ ره‌چاوی ئیوه‌ هه‌ردووکتان ده‌که‌م!

لۆرا: « ده‌سه‌لات». به‌لێ! چما سه‌رتاپای هه‌ولدان و کۆششی ئینسان له‌ پیناو ده‌سه‌لاتدا نییه‌؟

کاپتن: تۆ ده‌زانیت: من با وه‌رم به‌ ئەو دنیا نییه‌؛ ئەم منداله‌ ئەو دنیای من بوو. با وه‌ری (بوونی هه‌میشه‌یی منی) به‌هێز ده‌کرد، وه‌ له‌وانه‌یه‌ تاقه‌ شتیکی بێ که‌ بتوانی ئەم با وه‌ره‌ له‌ ئینساندا به‌هێز بکات. تۆ ئەگه‌ر بێتوو له‌م ئومێده‌ بێبه‌ریم بکه‌یت، بێگومان، پاشما وه‌ی عومرم، زۆر به‌زویی کۆتایی پێ دی.

لۆرا: ئیجه‌ بوچی به‌ وه‌خت له‌ یه‌کتری جیا نه‌بوینه‌ وه‌؟

کاپتن: له‌ به‌رئه‌ وه‌ی ئەم منداله‌ به‌ یه‌کترمانی به‌ستبووه‌؛ به‌لام ئەم په‌یوه‌ندییه‌ لیمان بووه‌ تۆق. ئیستا، بوچی ئا وه‌ی لێ هات؟ چۆن؟ من ناچیتته‌ ئەقلمه‌ وه‌. ئیستا، که‌ بیری لێ ده‌که‌مه‌ وه‌، خۆم به‌ تاوانبار، به‌ لکو هه‌ر به‌ حوکم له‌ سه‌ردراو تێ ده‌گه‌م. ئیجه‌ دوو ساڵ بوو ببوینه‌ ژن و می‌ردی یه‌کتر، مندالمان نه‌بوو، تۆ هۆیه‌ که‌ت باش ده‌زانی. من نه‌خۆش که‌ وتم و خه‌ریک بوو بم. من له‌ وکاته‌ی له‌ ناو ئاگری تادا ده‌سووتام، چریه‌ چریکم له‌ ساڵۆنه‌ که‌ وه‌ هاته‌ به‌رگوێ، تۆ و پارێزه‌ر که‌ بوون، له‌ باره‌ی ئەو میراته‌ی که‌ من ئەوسا له‌ دوا‌ی خۆم به‌جێ ده‌هێشت، قسه‌تان ده‌کرد. ئەو باسی ئە وه‌ی بو‌ ده‌کردیت که‌ تۆ، له‌ به‌رئه‌ وه‌ی مندالت له‌ من نییه‌، له‌ میرات بێبه‌ری ده‌کرتی، پاشان لیتی پرسی که‌ داخۆ سکت هه‌یه‌؟ من وه‌لامدانه‌ وه‌ی تۆم گوێ لێ نه‌بوو. پاشان که‌ من چاک بوومه‌ وه‌، مندالیکمان بوو. باوکی ئەم منداله‌ کییه‌؟

لۆرا: تۆ.

کاپتن: نه‌، من نیم. تاوانیک هه‌یه‌ له‌م به‌ینه‌دا شراوه‌ ته‌ وه‌ و دوو که‌ لیکێ ژه‌راوی لیه‌ هه‌لده‌ستی. چ تاوانیکێ ته‌هرمه‌ نانه‌ش! ئیوه‌، ژنان، له‌ پیناو ئازادیی قوله‌ ره‌شه‌کاندا هه‌میشه‌ دل‌سۆزیتان نواندوو، که‌ چی رۆله‌ سپی پیسته‌کان ده‌هوانه‌ ژیر زنجیره‌ وه‌. من ته‌بای کۆیله‌ یه‌کی به‌ زێر کراو. له‌ پیناو تۆ و منداله‌ که‌ت و دایکت و خزمه‌ تکاره‌ کانت، شه‌و و رۆژ هه‌ر کارم کردوو، هیچ ئاگایه‌ کم له‌ ئیشوکار و پله‌ و پایه‌ی خۆم نه‌ ما بوو؛ شه‌و نه‌نوستن و ده‌رد و ئەشکه‌ نجه‌ ده‌روونییه‌ کانم، هه‌مووم له‌ پیناو تۆ ته‌حه‌مۆل کرد، تا به‌م رۆ راده‌گا- که‌ قژم سپی کرد؛ هه‌موو ئەمانه‌م له‌ پیناو ئە وه‌دا کرد که‌ تۆ ژیانیکێ ئاسووده‌ و بێ ده‌رده‌ سه‌ری بیه‌یته‌ سه‌ر، وه‌ کاتی پیریش بووی جوانی ژیان له‌ منداله‌ که‌ تدا بدۆزیته‌ وه‌. من هه‌موو ئەم ناخۆشیانم به‌ گیان کړی- بێ هیچ گله‌ و گازانده‌ یه‌ کیش، له‌ به‌رئه‌ وه‌ی وام ده‌زانی که‌ من باوکی ئەم منداله‌م! ئەمه‌ ناشیرینترین جو‌ره‌کانی دزی کردنه‌ و، سه‌ختترین جو‌ره‌کانی کۆیله‌ تیش! وا حه‌قده‌ ساڵه‌ که‌ من، بێ هیچ گونا ه‌ و تاوانیک وه‌ک ئەوانه‌ی که‌ حوکمی ئەشغال شاقه‌ یان به‌ سه‌ردا دراوه‌، ژیان به‌ سه‌ر ده‌به‌م. تۆ له‌ پاداشتی ئەم هه‌موو ئازار و ره‌نجه‌ رۆیییه‌، چیت له‌ ده‌ست دی که‌ بمده‌یت؟

لۆرا: من واتنی ده‌گه‌م تۆ ئیستا به‌ ته‌وا وه‌تی شیت بووبته‌.

کاپتن (داده‌ نیشتی): ئەمه‌ تاقه‌ ئومێدیکه‌ که‌ تۆ ته‌ ته‌! من باش ئاگام لێ بوو چۆن هه‌ولت ده‌دا گونا ه‌ی خۆت داپۆشی. من به‌ زه‌یییم به‌ تۆ داده‌ هاته‌ وه‌، له‌ به‌رئه‌ وه‌ی نه‌مده‌ توانی له‌ گرتی غه‌می تۆ تێ بگه‌م. چه‌ندین جار هاتووم رۆحی نا ئارامتم داسه‌ کناندۆ ته‌ وه‌ و وێژدانتم ئارام کردۆ ته‌ وه‌؛ له‌ به‌رئه‌ وه‌ی وا تێ ده‌گه‌ یشتم که‌ به‌ هه‌له‌دا چوو بووم؛ گریانی تۆم به‌ ده‌م خه‌ وه‌ وه‌ که‌ وتۆ ته‌ به‌رگوێ و هه‌ولم داوه‌

که گویم له قسه کانت نه بئ. ئیستا، باش له بیرمه، که شهوی پیش له دایکبونی بئرتا، دهوری سه عات دوو وسیی به یانی، من هیشتا هەر بیدار بووم و کتیبم ده خوینده وه، تو وهک نه وهی که سیک خه ربیک بئ بتخنکینئ؛ له زربکه تدا «نه کهی! نه کهی!» من به مست کوتامه دیواره که وه، چونکه نه مده و بیست له مه زیاتر هیچم گوئ لئ بئ. من ماوه یه کی زوره به گومانم، به لام جورته ته نه وهم نه بوو ئەم گومانم به راست بزاتم، من ئەم هه موو ئەشکه نجه یه م له پینا و تو ته حه موم کرد، تو له پاداشتی ئەمه چیم بو ده کهی؟

لورا: من چیم له توانا دایه بیکه م؟ من ده توانم قه سه م بخوم به خودا و به هه رچی موققه ده سات هه یه، که باوکی بئرتا توئ.

کاپتن: ئەم قسه یه به که لکی چی دئ. تو پیشتر- چه ندین جار گوتو ته که وا دایک ده توانئ، پیوستیشه، له پینا و مندال کهی، خوئی له هیچ گونا هیک نه پار تزی. من به یادی رۆژانی رابردو وه سویندت ده ده م، وهک پیاویکی گیان پر برین که په رۆشی ناخرین کوته کی گیانده رهینئ خوئی بئ؛ لیت ده پار تیه وه راستیه که م پئ بلئی! تو نابینی- من وهک مندال، حه وجهی یارمه تیم؟ تو گویت لیبه- من وهک مندال که له دایکی بپار تیه وه؛ ده لایمه وه؛ تو نه وهت له بیر نه چئ: من پیاوم، من له ئه رته شدام و ئینسان و ئازده له یهک وشه ده سه مۆ ده که م؛ من ته وا وهک ئینسانیکه نه خووش هانات ده به مه بهر، چی هیزی پیاوه تی و ده سه لاتم هه یه پشتگویم خستووه و بو به زه بی هاتنه وهت به ژیانم؛ لیت ده پار تیه وه.

لورا: (لیتی زربک ده بیته وه و دهستی ده خاته سه ر نیوچه وانئ) چیه، خه ربیکه ده گریبت، کابرا؟

کاپتن: به لئ ده گریتم، سه ره رای نه وهی که پیاویشم. چما پیاو چاوی نیبه؟ چما پیاو ده ست و قاچ و باوه ر و هه لچوونی نیبه؟ چما پیاو هه مان نه و خوار دنه ناخوا که ژن ده یخوا؟ به هه مان نه و نیزه یه

له شی برینی تی ناکه وئ و به هه مان زستان و هاوین سه رما و گه رمای نابئ؟ تو ئیستا نه گه ر ده رزه که م تیه بژهنئ، خوین له له شمه وه فیچقه ناکات؟ گه ر ختوو که م بکه یته وه، پئ ناکه نم. نه گه ر ژه هرم ده رخوا رده ی، نامرم؟ پیاو بوچی بوئی نیبه گازان دان بکا، یان سه ربازیک بوئی نیبه بگریت؟ له به رته وهی ئەمه عاده تی پیاوان نیبه؟ بو عاده تی پیاوان نیبه؟

لورا: که وا بوو، رۆله گیان، دهی، چه ندی حه زت لیبه بگری. وا بزانه لای دایکت ده گریتی. به بیرته نه و وه خته ی تازه تیکه لی ژبان ت بیوم، وهک دایکی دووه مت وا بووم. ئەم جه سه ته زل و زه به للاحه ی تو، ده مار چیه تیدا نه بوو. تو وهک مندالیکه زه به للاح وا بووی، که پیش کاتی خوئی له دایک ده بئ، یا وهک مندالیکه که بوونی هیچ پیوست نیبه.

کاپتن: به لئ، وایه. دایک و باو کم منیان نه ده ویست، سه رباری نه وه، من بئ نه وهی خوم حه ز بکه م هاتمه دنیا وه. هه ر بوئه، کاتئ من و تو بووینه ژن و میرد زور ئاسایی بوو که من وام ده زانی خوم دروست ده که م، هه ر بوئه ش، تو بوو یته نه ندامی به هیزتری (ئەم له شه هاو به شه)، هه رچی منیش بووم، که له سه ربازخانه فه رمانده بووم و سه ربه ی سه ربازیم له ژیر ده ستدا بوو، خوم دایه ده ست تو، تو ش به هه مان شیه هینامته بار. من تو م به که سیکی کارامه و به هیز ده زانی، وهک مندالیکه نه فام گو تپراهه لت بووم و فه رمانه کانی تو م به جئ ده هینا.

لورا: به لئ، وا بوو، من تو م وهک مندالیکم خووش ده ویست. به لام تو، ده بی خوت له وه تیکه یشتبیت، که هه ست و نه ست و سه روشتی تو؛ چ وه ختیک گۆرا؟ تو نیازت وا بوو که به شیه ی نه وینداریک خوت پیم بنا سینئ. من له شه رمان سوور هه لگه رام. زه وق وه رگرتن له باوه شی تو دا بو من بووه مایه ی حه سه رت و په شیمانئ. وهک نه وهی

بَلَيِي چى گەردىلەى خويىنم ھەبوون، ھەمووى رېژانە بۆتەى شەرمەوھە. دايك بووھە يار. ئوھ!

كاپتن: من ھەستىم پىي كىرد، بەلام تىي نەگەيشتم. كاتى ھىنامە پىيش چاوم كە تۆسەبارەت بە نەبوونى جەسورايەتى و پىياوھەتيم لىم بىزارى؛ ھەولم دا ھىزى پىياوھەتى لە خۆمدا برەو پىي بدەم و تۆتەباى ژنىك بەخەمە ژىر بانوورى ھەست و نەستى پىياوانەمەوھە.

لورا: بەلى، بەھەلەداچوونى تۆلەمەدا بوو. (دايك) ھاوپىت بوو، سەرنجىت داوھ، بەلام (ژن) بووھە دوژمەنت. ئەوئىنى نىوان دوو رەگەزى جىاواز، واتە شەپ و شوپ. بىرلەوھش نەكەيتەوھە كە من خۆم داھە دەست تۆ؛ من خۆم بەدەستەوھە نەدا، بەلكوئەوھەى ھەزم لىي دەكرد؛ ھىنامە دەست. ھەرچى تۆش بووى، تەنىيا بەك شتت لە من زىاتر ھەبوو، من خۆشم ھەزم دەكرد كە بەو شتەى خۆت بزانى.

كاپتن: تۆھەمىشە لە من زىاتر شتت ھەبوو. من سەرەراى ئەوھەى ھەموو ھەست و نەستىشەم لەسەر خۆى بوو، بەلام بوونى خۆمىت لى دەستانم، بۆبە من نە شتىك دەبىنى، نە ھىچ قسەبەكەم گوئى لى دەبوو؛ كارى من تەنىيا بەجىھىنان بوو؛ تۆلە تواناتا ھەبوو پەتائەبەكى كالم بەدەيتە دەست و بىشمەيتە سەرئەو باوھەرى كە ھەلووژەبە. تۆمىت ناچار دەكرد باوھەرى پوچەكانت وەك باوھەرى بلىمەتەكان بە پەسند بزەنم؛ دەتوانى وام لى بەكەيت بچم تاوانىك بەكەم. بەلى، دەتوانى وام لى بەكەى تەنانەت شتى نەبەجى و ناشىرىنىش بەكەم. لەبەرئەوھەى تۆ بىستى تىگەيشتنت لە شتت نەبوو، وھ لە جىياتى ئەوھەى بىي بىروراكانى من بەخەيتە كار، پىشتت بە ھىزى بىروكەكانى خۆت دەبەست. بەلام من لەئەنجامدا بىدار بوومەوھە و كەوتمە بىركردنەوھە، تىگەيشتم كە شەرف و سەربلندىيى من وا خەرىكە پىشىل دەكرى. بىبارم دا كە بەئەنجامدانى كارىكى

گەرە، بەدەھىنانىك، دۆزىنەوھەبەك، وھىا بە خۆكوشتنىكى پىر لە شانازى، ئەم پەلە پىسەى سەرداوتىنى ئابروو و شەرفەم پاك بەكەمەوھە. دەموىست بچمە بەرەكانى جەنگ، رىيان نەدامى. ئىنجا ھاتم خۆم بە كاروبارى زانستىيەوھە سەرقال كىرد. ئىستاش، كە دەستىم درىژ كىرد بۆ ئەوھەى بەرى رەنج و ماندووبوونى خۆم تام بەكەم، تۆلە ناكاو بازووت بىرىم. ئىستا، من پىياوئىك شەرفەى خۆم لەدەست داوھ و ناكرى چىتر درىژ بە ژيانى خۆم بدەم، لەبەرئەوھەى پىياو شەرفەى نەبى، ناتوانى بژىت.

لورا: ئەدى ژن؟

كاپتن: بۆ نا. ئەو، مندالەكانى مولكى خۆبەتى، بەلام پىياو مندالى نىبە. ھەرچونى بى، ئىمەش وەك ھەموو ئىنسانىكى دىكە، بىي ئاگا و غافل درىژەمان بە ژيانى خۆمان دا و سەرگەرمى بىركردنەوھە و خەيالانى خۆمان بوون، بەلام بەكەسەلەف بىدار بوونەوھە و ئەم ژيانە خەيالووبىيە كۆتايى پىي ھات. بەلام كاتى بىدار بوونەوھە سەرمان لەجىي قاچماندا بوو. ئەو كەسەش كە بىدارى كىردىنەوھە، خۆى لە خەوى غەلەتدا بوو. كاتى ژن بەناوسال دەكەون و سىماى ژنابەتەيان ھەلدەزورئى، موو لەژىر چەناگەيان دەردەكەوئى؛ من تىي ناگەم ئەدى پىياو كاتى پىر دەبن و دەسەلاتى پىياوھەتى لەدەست دەدەن؛ چىيان لى بەدەردەكەوئى! ئەو پىياوانەى وەك كەلەشىر دەقووقىن، راستىيەكەى، كەلەشىرى خەساون. وھ لەم كاتەدا بە مرىشكەكان بۆيان دىنە وەلامدانەوھە. ئىنجا ھەر بۆبە ئىمە كاتى وامان دەزانى خۆر خەرىكە لە ئاسۆھە دەردەكەوئى، تەباى رۆژانى پىشوو، خۆمان لەبەر مانگەشەودا، لە كەلاوھەكەدا دۆزىبەوھە. ئەمە تەنىيا خەوېردنەوھەبەكى سىپىدان بوو كە ئىنسان تىيدا خەونى ناخۆش دەبىنىت و بىدارىشى بەدوادا نايەت.

لورا: دەزانى، تۆ دەبووا بە شىعرت بگوتايە.

كاپتن: له وانه يه.

لورا: من خه ريكه خه و ده مباته وه، گهر خه ياللاتي بوشي ديكه ت ههن، هه ليانگره بو سبه يني.

كاپتن: ده موهي شتيكي ديكه ش له باره ي راستييه كانه وه پي بلتم - تو له من بيژاري؟

لورا: به لي، نه و كاتانه ي ده ته وي پياو ته يي خوت به سهر مندا فهرزيكه ي.

كاپتن: كه و ابو تو، دژي ره گه زي پياو يت. نه گهر نه وه ي ده ليني: (يني سان له مه يمونه وه پيدا بووه) راست بي، نه وا بيگومان نيمه له دوو جوړه مه يموني له يه كتر جيا و ازه وه كه و تو وي نه ته وه. نيمه هه رگيز وه كو يه كتر نين.

لورا: مه به ستت له م قسه يه چييه؟

كاپتن: من ده زانم له م شهر و پيكه ه لپرانه دا، يه كيك له نيمه ده بي بدوري.

لورا: كامه مان؟

كاپتن: هه لبه تا نه وه ي كه لاواز تره .

لورا: وه نه و كه سه له سهر هقه، كه (به هيتره)!

كاپتن: هه لبه تا. له به رنه وه ي: به هيتره.

لورا: كه و ابو من له سهر هه قم.

كاپتن: چما - به راست - هيتر له ده ستي تودايه؟

لورا: به لي، هيتر ي ياسا. نه م ش هه مان نه و هيتره يه كه سبه يني به هوي نه وه وه ده تخمه ژير ركيتمه وه.

كاپتن: ژير ركيتمه؟

لورا: من نه و كاته، ده توانم مندا له كه م به مه يلي خوم په روه رده بكم - به بي نه وه ي گوي بده مه خه ياللات و بيبي بوشي تو.

كاپتن: گهر من نه يم كي مه سره ي په روه رده كردن و خوتندي نه و ده دات؟

لورا: ته قاو يتيت.

كاپتن (به شيويه كي سامناك، شالاي بو ده با): نه ي چون ده مخه يته ژير ركيتمه وه؟

لورا (نامه يه كه له باخه لي خزيه وه ده رديني): به م نامه يه، كه نوسخه يه كي له لاي سه رو كي نه خوشخانه كه به .

كاپتن: چ نامه يه ك؟

لورا: (به ره و ده رگاي ده سته چه پ ده كشيته وه) نامه ي خوت، نه و نامه يه به خه تي خوت بو دكتور نووسيوه كه تو شي تي.

(كاپتن به بيده نكييه وه ته ماشاي ده كا)

نيستا ده تواني بوتري: تو نه ركي باوكايه يي خوتت (كه مسوگه ركردي نان و ناوه) به باشي جيبه جي كر دووه، نيد ي تو چيتر پيويست نيت و ده بي برويت. ده بي برويت، چونكه تيگه بشتي كه هيتر ي ميشكي من ته باي ئيراده م به هيتره، وه له به رنه وه ي تو ناته وي باوه ر به ده سه لاتي من بي ني.

(كاپتن به ره و ده سته چه بي ميتره كه هه نكاو ده ني).

پرده داته چرايه كه و را يده وه شي نيته لورا وه. لورا له ده رگاي ده سته چه په وه قوتاري ده بي)

پەردەى سىيەم

ھەمان دىمەنى پېشوو. چرايەكى دىكە لەسەر مېزەكەيە.
كورسىيەكەش لە بەردەم دەرگای ھاتنە ژوورەوہ كە دەچیتەوہ سەر
نوسىنگەى كاپتەن، دانراوہ

دىمەنى يەكەم

(لۆرا و داىەن)

لۆرا: كلىلەكانى داىە تۆ؟

داىەن: بىداتە من؟ ئە- خودا لە گوناھم بىسوورئ: من ئەو كلىلانەم لە
گىرفانى ئەو جلويەرگانەيەوہ ھېنانە دەر كە نۆيد ھېنابووى پاكىان
كاتەوہ.

لۆرا: كەو ابو ئەمە مەمۆ (نۆيد) سەركارە؟

داىەن: بەلئى، ئەمەمۆ نۆيد سەركارە.

لۆرا: كلىلەكان بەدەرە من.

داىەن: فەرموو. بەلام ئەمە وەك جۆرە دزىيەك وايە. دەنگى قاچىت لەو
بانە گوئى لىيە، خاتوون؟ دىت و دەچئ، دىت و دەچئ.

لۆرا: دەرگای ژوورەكە باش داخراوہ؟

داىەن: بەلئى، باش.

لۆرا (مىزى نوسىنەكە دەكاتەوہ و دادەنىشى): ھەندىك ورياي خۆت بە
مارگرىت. ھىچ شتىك لە شىنەيى و ئارامى زياتر ناتوانئ ئىمە
رەزگار بكات.

(يەكئىك لە دەرگا دەدا)

كىيە؟

داىەن: (دەرگای رېرەوہكە دەكاتەوہ) نۆيدە.

لۆرا: با بىتە ژوورئ.

نۆيد (دىتە ژوورەوہ): نووسراوئىكم لەلايەن كۆلۆنىلەوہ ھېناوہ، خاتوون.

لۆرا: بىتە بىدەرئ.

(دەبوئىتەوہ)

ئەھ، نۆيد، فېشەگەكانت لە تەفەنگ و فېشەگدانەكان ھېنانە دەرئ!

نۆيد: چۆنى وتت جىبەجىم كرد، خاتوون.

لۆرا: زۆر باشە. چەند دەقىقەيەك لە دەرەوہ چاوەرئ بە، بوئەوہى وەلامى

نامەكەى كۆلۆنىل بەدەمەوہ.

(نۆيد دەچىتە دەرئ و لۆرا دەكەوتتە نوسىن)

داىەن: خاتوون گوئى راگرە. داخوا بە راى تۆ، ئىستا لەو سەربانە خەرىكى

چىيە؟

لۆرا: كە شت دەنوسم، بى دەنگ بە.

(دەنگى برىنى شتىك دەبىستئ)

داىەن: (لەبەرخۆبەوہ) ئاھ خوايەكا، بمانپارتزە. خودا دەست بە بالمانەوہ

بگرئ. ئەنجامى ئەم حالە بە چى دەگا؟

لۆرا: وەرە، ئەمە بەدەرە نۆيد. داىكم نابئ بە ھىچ جۆرىك بەم مەسەلەيە

بزانئ، تىدەگەى؟

(داىەن بەرەو لای دەرگا دەروا. لۆرا چەكەجەى مىزى نوسىن را دەكىشى و

كاغەزەكانى ناوى دەردەھىئئ)

دىمەنى دووہم

(لۆرا و قەشە)

(قەشە كورسىيەك را دەكىشى و، لە تەنىشت لۆرا- كە لەودىوى مىزى

نوسىن دانىشتوہ، دادەنىشى)

قەشە: شەوباش، دادە. وەك دەزانئ من ئەمەمۆ لە شار نەبووم، تازە

ھاتمەوہ. بىستم كەوا ھەندئ رووداوى سامناك لىرە روويان داوہ.

لۆرا: بەلئى برام، هيچ شەو و رۆژتيكى ژيانم ئاوها سەخت نەگوزەراندووه.
قەشە: بەلام من هيچ نيشانە يەكى ماندوویتی و ناسوودەبى لە روخسارى
تۆدا نابينم.

لۆرا: نە، سوپاس بۆ خوا. بەلام تۆ بیری لی بکەرەو، گەر کارەساتیک
رووی دابایە، بە چی دەگەر؟

قەشە: تکا دەکەم بۆمی باس بکە، لە چييه وە دەستی پى کرد! من لە هەر
کەسيک جوړە قسە يەکم گوئى لى بووه.

لۆرا: بەم خەيالە پوچەو دەستی پى کرد کە دەيگوت من باوکی بىرتا
نيم، بەو هەش کۆتايی هات چرایەکم بۆ رابووشينيت.

قەشە: بەراستی ترساناکە! ئەمە شيتييه، ئيتير لى پيس کردوو و بەوپەرى
گە يشتوو.

لۆرا: ئيمە دەبى هەول بەدين ريگە لەم کردارە خەتەرناکانە بگرين. دکتۆر
راي سپاردوو دەستە جليکی تاييه تيبی شيتەکانی لە نەخۆشخانەو
بۆ بينن. هەر وەها نامە يە کيشم بۆ کۆلۆنيل نووسی، هەر بەراستيش
دەمەوئ بە بارودۆخی ماله وە و کاروباری خيزانه کاماندا بچمەو کە
تاكو ئيستا زۆر بەخرایى بەرپووه دەچوو.

قەشە: ئەمە جيبى داخە، زۆر! من هەميشە چاوەرواني پووداويکی ئاوهام
دەکرد. بارووت و ئاگر لە ئەنجامدا دەبنە سۆنگەى تەقینه وان. چ
لەناو ئەم چەکمە جانە دا يە؟

لۆرا (چەکمە يەک راده کيشن): سەيرکە، دەلئى هەر چی شت هەن ليرەى
ئاخيون.

قەشە: (سەيرى ناو چەکمە جەکە دەکا): سەيرە! بووکۆکەکانى توشى هەر
ليوه ئاخيون. ئەمەش ئەو کلاو يە کە لە رۆژى غەسلو تە عميددا
لەسەرت بوو. ئەه، ئەمە شە قشە قەکەى بىرتايە، نامەکانى تۆ،
ئەلبووم.

(فرميسكى چاوى دەسپرتەو)

لەو دەچى تۆى گەليک خوش ويستوو، لۆرا. من هەرگيز ئەو شتانەم
نە پاراستون.

لۆرا: من دەزانم کە خوشى دەويستم، بەلام رۆژگار، رۆژگار زۆر شت
دەگوړى.

قەشە: ئەم کاغەزە گەورە يە چييه؟ رەچنئەى مەسرووفاتى هەلکە ندى گوړ!
بەلئى، گوړ باشتريکە لە نەخۆشخانە! لۆرا، پيم بلئى بزائم، تۆ لەم
کارەساتەدا خۆت بە پاک و بى خەتا دەزانى؟

لۆرا: من؟ پياويک گەر خۆى ئەقلئى تىک بچى، دەبى من لۆمە بکريم؟
قەشە: زۆر باشە، من هيچ قسە يەک ناکەم. هەلبەتە خوين لە ئاو
خەستترە.

لۆرا: بەم قسە يە دەتەوئ بلئى چى؟

قەشە: (لئى راده ميني) گوئى بگره!

لۆرا: دەلئى چى؟

قەشە: گوئى بگره، بيگومان تۆ ناتوانيت ئينكارى ئەو بەکەى کە حەزت
لى بوو تۆ خۆت بتوانى مندالەکەت پەرودە بەکەى.

لۆرا: باش تى ناگەم.

قەشە: بەراستى ئافەرينت لى دەکەم.

لۆرا: لە من؟ همم!

قەشە: وە من لايەنگيرى لەو پياوہ بى دينە (پەنجە بۆ سەريان دريژ دەکا)
دەکەم. دەزانى، من هەميشە وام دادەنا کە ئەو لە باخى ژيانى
ئيمە، تەواو وەکو تالە گيايەک وايە.

لۆرا: (زەر دەخەنە يەكى کورتخايەنى بۆ دەکا و يەکسەلەف گرژ دادى)، جا
تۆ جورئەتى ئەودەت هە يە ئەم قسە يە بلئيتە من - کە من ژنى ئەوم؟
قەشە: تۆ زۆر بەهيتى، لۆرا. لە راده بەدەر بەهيتى. تۆ تەباى رپوى يەک،
کاتى قاچت کەوتە تەلەو، وات پى باشتترە قاچت بقرتيني،

بۆتەوہی خۆت قوتار بکہیت و له داوہ کہ بیتیہ دەرہوہ! تہبای دزتیکی زۆرزان- حەوجەت بە (بەردەست) نییە بۆ خۆت، تەنانەت حەوجەت بە ویژدانیشت نییە. تۆ لە بەر ئاویتە دا خۆت ببینە! ھەلبەتە تا جورئەت ناکە!

لۆرا: من قەت تەماشای ئاویتە ناکەم.

قەشە: ئە، ناویزی! کوا سەیری دەستت کەم! نە پەلە خۆتینیک کە چیرۆکی کوشتنیک بگێریتەوہ، نە شویتەواری ژەھر! کوشتنی گیانیک کە بەوپەری شینەبییەوہ ئەنجام دراوہ و یاسا ناتوانی تاوانکارەکی بدۆزیتەوہ؛ چونکہ بەبێ خواست ئەنجام دراوہ، بەبێ خواست! چ رێ خۆشکردنیک کوارامانەبە! گوناهیک کە لیبی غافلێت! غافلێت! ئەم دۆزینەوانەکی کە کاپتن ئەنجامی داو، گەلیک گرتن. گویت لیبە چۆن لەوێ خەریکی کارکردنە. وریای خۆت بە، گەر تۆی بکہویتە بەر لەپ، ھەقی خۆت لە چنگ دەنی.

لۆرا: تۆ وەک ئەو کەسانەکی تاوانیکیان کردوہ، وا پێ دەچێ شەرم لە خۆت بکہیتەوہ. گەر دەتوانی، تاوانبارم کە.

قەشە: ناتوانم.

لۆرا: دەبینی؟ ناتوانی. بۆیە، من: بیکونام. تۆ پارێزگاری ئەو بکہ، منبیش پارێزگاری مندالەکەم. دکتۆر خەریکە بەرہو ئیترە دێ.

دایەنی من یەم

(ھەمان دایەنی پیتشو، لەگەڵ دکتۆر)

لۆرا: (ھەلدەستیتەوہ) شەوباش جەنابی دکتۆر. تۆ خۆ هیچ نەبی دەتوانی یارمەتیم بەدە. ئامادەکی؟ بەلام بەداخەوہ، تازە هیچ شتیککی گرتن نەماوہ، بیکەکی. گویت لیبە لەو سەریانە چێ دەکا؟ ئیستا بەتەواوہتی بۆت یەکلا بۆوہ؟

دکتۆر: ئەو شتەکی بۆ من یەکلا بۆتەوہ ئەوہیە کە شالاییککی یەکجار بەتین

رووی تیکردوہ. ئیستا دەبی سەیر بکری، داخۆ ئەم شالایە لە توورەبییان بوہ، یا لە شیتییەوہ.

قەشە: بەلام ئەگەر ئەم شالایە بەتینەش ھەر لەبەرچاوە نەگیرێ. تۆ دەبی بزانی کە ئەو، لە شالایە بردنی بیروباوەرەکانی، بە ئەندازەکی شیتیک توندوتیژە.

دکتۆر: جەنابی قەشە، من وا بزانی تۆش ھەر لە شالایە وھینانی بیروباوەرەکانت توندوتیژی.

قەشە: بیروباوەرەکی بێ خەوشی من لەبارەکی شتەکانی ئەو دنیاوہ...

دکتۆر: .. باش، ئیمە بیروباوەرەکی بێ خەوش لە لایەکی دانین. خاتوون، جەنابت دەبی بریار بەدەیت کە میتەدەکت سەبارەت بەو کارەکی کردوویەتی، ئایا دەبی حەس بکری، یا بێردریتە شیتخانەوہ، یانیش بەینریتەوہ سەر ھۆشی خۆی؟! بە رای تۆ لەھەمبەر ئەم رەفتارەکی ئەو، چ بکری؟

لۆرا: من ئیستا، ناتوانم وەلامی ئەم پرسیارە بەدەمەوہ.

دکتۆر: کەواو تۆ تا ئیستا باوەرێکی چەسپووت لەبارەکی ئەوہوہ نییە کە بۆ پاراستنی بەرژەوہندی خیزانەکە چ شتیک باشتەر؟ ئەکی تۆ چ دەلێ جەنابی قەشە؟

قەشە: بە ھەر حال، ھەر چی بریارێکی لەسەر بەدەکی، مایەکی پسوایی و ئابرووچوونە. وتنی ئاسان نییە.

لۆرا: بەلام ئەگەر ئەو، تەنیا سەبارەت بە شالایە وھینانی بۆ سەر من تاوانبار کرابێ، هیچ دوور نییە و لەدەستیشی دێ کە دووبارەکی بکاتەوہ.

دکتۆر: ئەگەر بشیخەنە زیندانەوہ، زوو ئازاد دەکری. بۆیە تاقە رێگایەکی کە بەرژەوہندی ھەموولایەکی تیداہ، ئەوہیە کە وەکو شیتیک رەفتاری لەگەڵ بکەین. دایەن کوا؟

لۆرا: چیت لیبی دەوێ؟

دکتۆر: من پاش ئەوہی قسەم لەگەڵ کاپتن تەواوکرد، ھەر کاتی

ئيشاره تىكەم كەرد، پىيوسىتە داينەن جلوبەرگە تايىپە تىيەكەي شىتتان بىكاته بەر كاپتەنەو، بەلام نەك پىش ئەو. مەن جلوبەرگەكەم هيتاوتە ئىرە.

(دەچىتە دەرەو و بوخچە يەكى گەورە لەگەل خۆي دىنيتە ژوورەو)
(لۆرا لە زەنگەكە دەدا. داينەن دىتە ژوورەو)

قەشە: سامناكە! سامناكە!

دكتۆر: (جلوبەرگە تايىپە تىيەكەي شىتتان، لە بوخچەكە دەرەهيتى)

تەكا دەكەم ئاگادارىيت: هەر وەختىكى مەن هەستم كەرد كە كاپتەن خەرىكە شالاو بەيىنى و پىيوسىتە رىگا لە شالاو هيتانى و توندوتىژى كەردەوئە ئەو بگىرئى؛ حەز دەكەم تۆ لە داوەرە ئەم جلوبەرگەي بىكەيتە بەر. وەك ئەوئە دەيىنى، قۆلەكانى زۆر درىژن. ئەم قۆلە درىژانە، بۆئەوئەيە كە رىگە لەو بەگرتە دەست و پەل بوەشيتەيت، دوو پەت لەوئە هەن، پىيوسىتە بەناو بەرەزووانەكەدا بىردرئەن، بۆئەوئەيە لە داوييدا بتوانين بىيانبەستىنە دەسكى كورسى يا سۆفەكەو، يان بىبەسترتە هەر شتىكى ئاواي كە گونجاوترە بۆ بەستەو. دەتوانى ئەم ئىشە بىكەي؟

داينەن: نەخىر، جەنابى دىكۆر، مەن ناتوانم ئەم كارە بىكەم، هەرگىز ناتوانم.

لۆرا: تۆ بۆچى هەر خۆت ئەمە ناكەيت، جەنابى دىكۆر.

دىكۆر: لەبەرئەوئەيە نەخۆش مەتەنەي بە مەن نىيە. راستىيەكەي دەيىن (جەنابتان) خاتوون، تۆ، ئەم كارە بىكەيت. بەلام دەترسم مەتەنە بە تۆش نەكا.

(لۆرا بى ئەوئەيە نىيازى بىن، ئاخىزىك دەكا)

لەوانەيە تۆ بتوانيت ئەم كارە بىكەيت، جەنابى قەشە.

قەشە: نەخىر، مەن داواي لىبورنتان لى دەكەم.

دەيمەنى چوارەم

(هەمان دەيمەنى پىشوو، لەگەل نۆيد)

لۆرا: نووسراو كەت زوو گەيانە جى؟
نۆيد: بەلى خاتوون.

دىكۆر: تۆي نۆيد؟ تۆ باش ئاگادارى بارى ئىرەي؛ دەزانى كەوا كاپتەن ئەقلى تىك چوو، وە تۆ پىيوسىتە يارمە تىمان بەدى، بۆئەوئەيە سەرپەرشتىيە بىكەين.

نۆيد: مەن لەپىتاو جەنابى كاپتەن، هەر شتىكەم لە دەست بىن - دىنابە دەيكەم.

دىكۆر: تۆ دەبى ئەم جلوبەرگەي بىكەيتە بەر.

داينەن: هەرگىز، ئەو مافى ئەوئەيە نىيە دەست لە كورەكەم بەدا. نۆيد نابىن ئازارى كورەكەم بەدا، مەن خۆم ئامادەم ئەم كارە بىكەم - زۆر بەنەرمى و شىنەبىيەو. هەرچى نۆيدىشە، دەتوانى لە دەرەو چاوەرئى بىن، نەبادا شتى روويدا. ئەو يا ئەمە بىكا.

(دەنگى بەرزى مشت كوتانە دەرگاي ژوورەو دەبىسترت)

دىكۆر: هات. جلوبەرگەكە لەژىر ئەو قوماشەي سەر كورسىيەكە بشىرەو. ئىستا ئەگەر ئىو بەچنە دەرەو، مەن و قەشە قسەي لەگەل دەكەين. ئەم دەرگايە، هيتە خۆي لەبەر مشتەكانى ئەو راناگرئى. دەي، بۆئە دەرەو.

داينەن: (بەرەو لای دەستە چەپ دەرەو)

ئەي عىساي مەسىح، يارمە تىمان دە!

(لۆرا مېزى نووسىنەكە دادەخاتەو و بەرەو لای دەستە چەپ دەرەو. نۆيد پىشتاويشت دەچىتە دەرەو.)

(دهرگا سهر به خوکه، به توندیبه وه ده که ویتته سهر پشت؛ کورسیبه که ی پشتی به لایه کدا فری ددا و قفله که ش ده شکینتی)

کاپتن (به خوئی و باوه شیک کتیبه وه دیتته ژووره وه و کتیبه کان له سهر میتزیک داده نئی): سهر تا پای چیرۆکه که له م کتیبه دا و له ههر کتیبیکی دیکه شدا ده توانی بخوینریتته وه. خو ده بیینی، من نه قلم تیک نه چوو بوو! لیتره، له چیرۆکی ئودیسسه دا، دیری ۲۱۵، لایه ره ۶، به ته رجهمه ی (ئوپاسالا)، (تیلکه) له گه ل (تاتن) قسه ده کا و ده لئی: «دایکی من باوه ری وایه که نه و، واته ئودیسسه: باوکی منه، به لام من خوم پی نازانم، چونکه هیچ که سیک تاکو ئیسته نه سل و فه سلی خوئی دیاری نه کردوه.» نه م گومان کردنه ی (تیلکه ماک) له (پینه لوب)، که له ژنه ههره خواپه رسته کانه، بلا و بووه. به راستی گه لیک مایه ی سهر نجر اکیشانه! وانییه؟ لیتره ش - سهریکه حزقیل پیغه مبه ر چ ده لئی: «ئینسانی نه فام ده لئی: سهریکه، نه م باوکی منه، به لام باشه کی هه به به توانی بلن که نه و له چ پشتیکه وه که وتوتته وه؟!». نه وه زور ناشکرایه. بزانه نه م یان چ ده لئی؟

میژووی نه ده بیاتی رووسیا، به قه له می میسرسلۆکۆف، ده لئی: «نه لکرانده ر پووشکین، گه وره ترین شاعیری رووسیا، سه باره ت به وه ی و بلا و بووه که ژنه که ی خیا نه تی لی کردوه، له حه ژمه تان خه ریک بوو ده مرد. برینی نه م په ژاره به له برینی نه و گولله یه ی که له زۆرانبازیبه کدا به ر سنگی که وتبوو؛ زیاتر نازاری گیانی ددا. پووشکین له سهره مه رگدا ئاویلکه ی ددا؛ هات سویندی خوارد که ژنه که ی بی گونا هه». که ر، که ر! به چی نه م ی بو روون بووه؟ تو

زه یینی خو ت دایتی، من به خو پایی کتیبه کانم به سهر به که وه که له که ناکه م. ده یان خوینمه وه - ئاه، جو ناس، تو ش لیتره ی؟ هه لبه تا جه نابی دکتوریش ده بی لیتره بی. ژنه ئینگلیزیک، به زور رقی له پیاهه ئیتره ندیبه کان هه لسا بوو، هاته لای من لومه یانی ده کرد، له به رته وه ی که نه وان (گلۆبی سهر میتز) راده وه شیننه ژنه کان یان. ده زانی من چیم پیی وت: (تو چ ژنیکی!) ژنه به سهر ی زمانی گوتی: (چ ژنیکم؟) من پیم وت: (به لئی، هه لبه تا، ههر وه ختیک ئیش بگاته نه وه ی که پیاهه ییک - پیاهه ییک که ژنه که ی خوئی عیباده ت ده کا؛ چراهه کی داگیرساو رابه وه شینیتته ژنه که ی خوئی، ئینسان ده توانی له هوه به که ی تی بگات).

قه شه: چی لی تی ده گا؟

کاپتن: هیچ. ئینسان له هیچ شتیک تی ناگا: ته نیا ده توانی باوه ری هه بی! وانییه جو ناس؟ ئینسان له سهره تا دا باوه ر په یدا ده کا، ئنجا دوایه ئاسوده و نازاد ده بی. به لئی، به دلنیا بییه وه، ئینسان، ئاوها ئاسوده ده بی. نه، من دلنیا م که ئینسان، سه باره ت به و باوه ری هه به تی، له وانیه به که ویتته دۆزه خه وه، من ده زانم.

دکتور: جه نابی کاپتن...

کاپتن: وس س..! من قسه له گه ل تو ناکه م. من نامه ی وه کو ته له فون ههر قسه م بناخینته گوتیچکه وه و دوو باره ی به که یته وه - وه کو نه و ته له فون ه. تی گه یشتی؟ جو ناس گوی بگره، تو له و باوه ره دایت که تو خو ت باوکی منداله کانتی؟ من دیتته وه بیرم: مامۆستایه ک هاموشوی مالی ئیوه ی ده کرد؛ کابراهه کی قوزیش بوو، قسه و قسه لۆکیشی زور له دوو بوو.

قه شه: نه دۆلف، ئاگات له ده مت بی.

کاپتن: به ناو تاریکیدا تو به کت و کویریبه وه ملی ریت گرتوه و ده ته وی بزانی داخو دهرگا دوو مشتووی هه به، یا به ک. به خوا ده لئی

پهنگی ههلبزپرکا. بهلئ، بهلئ: خه لکی قسه دهکهن. بهلئ زۆر قسه و قسه لۆک ده نینه وه. به هه رحال، ئیمه، پیاوانی به ژن و مال، کۆمه لیک ئینسانی قه شمه ر و گیلۆکه یین، به رای تۆش وانیه، دکتۆر؟ ئه ی داخوا ژبانی ژن و میتردایه تیبی تۆ چتۆبی بووه؟! چ معاونت له گه ل نه بووه له ماله وه کارت له گه ل بکا؟ راوهسته من خۆم ده یقه بلینم. ناوی (ده چریبیتته گوئی دکتۆر) بیرت بۆی چوو؟ ئه ویش پهنگی ههلبزپرکا! نایه وی زهوقی تیک بچی. ئه و ئافره ته ی تازه ئیتر له ژیر گلدا خۆلشی نه ماوه. ئا و که پرژا کۆ ناکریتته وه. راستیه که ی ئه وه به که من ئه وم باش ده ناسی. ده زانی ئیستا چی ده کا؟ سه یرکه دکتۆر... نه... ته ماشای ناوچاوم بکه... له تیبی صارۆخ هاوژیان «رائیده». به خوا، من باوهرم وایه، که ئه و خۆشی هه ر وه ک جه نابتان «شاخی هه یه».

دکتۆر: (توورپه) جه نابی کاپتن، قسه ی دیکه نییه بیکه ی؟

کاپتن: ده بیینی؟ هه ر که من دیمه سه ر باسی «شاخ» ئه و ده یه وی که بایداته وه.

قه شه: ئه دۆلف، ده زانی شیت بوو بته؟

کاپتن: بهلئ، من باش ده زانم، به لام ئه گه ر چهن د چرکه یه ک هۆشی تۆم هه بووایه، منیش تۆم له ناو چوار دیوار تیک زبندانی ده کرد. من شیتتم، به لام چ شیت تیک بووه هۆی ئه وه ی که شیت بیم؟ ئه م مه سه له یه به لای جه نابته وه هینده گرنگ نییه. به لای هیچ که سیکه وه گرنگ نییه. چه زده که ی له باره ی مه سه له یه کی دیکه وه قسه بکه یین؟

(ئه لبوومی سه ر میزه که به دهسته وه ده گری)

خوایه کا، ئه مه مندالی منه! مندالی من! به لام ناتوانم بیسه لمینم. ده زانی ئینسان ده بی چی بکا بۆ ئه وه ی دنییا بیی؟ هه وه ل جار ده بی ژن به یینی، بۆ ئه وه ی له ناو خه لک ریژی لی بنری، پاشان یه کسه ر له

ژنه که ی جوئی بیته وه و بچی بیته ده ستی ئافره تیبکی دیکه و منداله کانی ئه و به مندالی خۆی رابگری. له م حاله ته دا ئینسان خۆ هه ر هیچ نه بی دنییا یه له وه ی که منداله کانی، مندالی خۆی نین. ئه وه زۆر راسته. به لام ئه م نه خشه دانانه، تازه به که لکی چیم دی؟ تازه که تۆ چه زی نه مرایه تیت لیم سه نده وه؛ چ یارمه تیه کت بۆ من له ده ست دی؟ که من هیچ شتیکم نه بی له پیناوی بژیم؛ فه لسه فه و زانست چیم بۆ ده کهن؟ که من شه ره فم له ده ست رۆبی، چۆن ژبانم به سه ر به رم؟ من ده ستی راست و نیوه ی ده ماغ و نیوه ی میشکی خۆم به نه مامیکی دیکه وه گری دابوو، چونکه من بروام وابوو که ئه وانه پیکه وه گه شه بکه ن و دره ختیکه کامل و به ره همداریان لی په یدا بییت. پاشان که سیک هات و به چه قۆ، چله کانی له بیخه وه لیک هه لپچری. ئیستا ته نیا (نیوه ی) ئه و دره خته م. نیوه که ی دیکه ی ئه م دره خته، به ده ستی من و نیوه ی میشکی من، ده شوئمیت و گه وره ده بی. له کاتیکدا من ورده هه لده پرووکیم و له ناو ده جم، له به ره وه ی ئه و به شه ی له ده ستم چوو باشتین به شی بوونی من بوو. ئیستا چه زده که م بمرم. چیم لی ده کهن، لیم که ن. من تازه بوونم نییه و ناشمی. (سه ر ده نیته سه ر دهسته کانی - له سه ر میزه که).

(دکتۆر به چریه چرپ قسه له گه ل قه شه ده کا و هه ردوویکیان به ره و ژووره که ی

بنه بانئ ده رۆن. پاش ئه وه، ده موده ست بیترتا دیتته ژووره وه)

دیه نی شه شه م

(کاپتن و بیترتا)

(کاپتن به سه ر کورسییه کی گه وره وه که له ته نشت میزه گه وره که یه

که له واژ بۆته وه)

بیترتا (به ره و لای ئه و ده چی) با به، نه خۆشی؟

كاپتن: (به چه په ساوييه وه سه يري دهكا): من؟

بيرتا: ده زاني چيت كرد؟ ده زاني چرايه كهت راوه شانده دايكمه وه؟

كاپتن: من راموه شاندي؟

بيرتا: به لي تۆ، بييري لي بكه وه، بزانه نه گهر چرايه كه بهر دايكم كه وتايه،

چي لي ده هات!

كاپتن: قه يدي چييه؟

بيرتا: گهر بته وي بهم شيويه قسه بكه يت؛ باوكي من نيت.

كاپتن: وت چي؟! من باوكي تۆ نيم؟ نه مهت چۆن زاني؟ كي پي وتي؟

نه باوكي تۆ، كييه؟ كييه؟

بيرتا: به هرحال تۆ نيت.

كاپتن: ديسان ههر من نيم؟ نه كييه؟ كييه؟ ده لي تۆ خوت ده يزاني!

كي به توي وت؟ من زيندو و بم و منداله كم بيت له به رده مم

رابوه ستي و بلي كه من باوكي نيم! به لام باشه تۆ نازاني گهر نه م

قسه يه بكه ي، ئابروي دايكتي پي ده به ي؟ تۆ نه مه نازاني گهر

نه م قسه يه بكه ي، دايكت رسوا ده بي و خه لك په نجهي بو دريتر

ده كن؟

بيرتا: له پشتمله باسي دايكم مه كه، گوت لييه؟

كاپتن: نه. ئيوه هه مووتان له هه مبه ر من پشتي يه كترتان گرتووه.

هه مووتان، هه موو كاتيک.

بيرتا: با به!

كاپتن: جاريكي ديكه نه م وشه يهت له دم نه يه ته ده ره وه.

بيرتا: با به، با به!

كاپتن: (ده يگريته خويوه) روله ئازيزه كم، تۆ روله ي مني! يان؟ با، با؛

غه يري نه وه ناتوانري بي. ههر نه وه يه. قسه كاني ديكه بي مانا و

پروپوچن؛ وهك تاعووني پيس، وهك تايه كي گران باليان به سه ر

گياندا كيشاوه. ته ماشام كه، با من رۆحي خۆم له ناو چاوه كاني

تۆدا بيينم! به لام من رۆحي نه ويشم ههر ديتته پيش چاو! تۆ له ناو

چاوه كانتدا دوو رۆحت هه يه، به رۆحيكت خۆشت ده ويتم و به

رۆحه كه ي ديكه رقت ليتم ده بيتته وه. تۆ ده بي ته نيا خۆشت بويم! تۆ

ده بي ته نيا يهك رۆحت هه بي، ده نا هه رگيز ناحه سييتته وه، منيش

هه روا ناحه سييمه وه؛ تۆ ده بي ته نيا يهك باوه رت هه بي كه نه ويشم

زاده ي باوه ري منه؛ تۆ ده بي ته نيا يهك خواستت هه بي، كه هه مان

خواستي منه.

بيرتا: به لام من نامه وي. من چه ز ده كم وه كو خۆم بم.

كاپتن: تۆ نابي هه ول به دي وه كو خوت بيت، تي ده گهي؟ من ئينسانخۆرم؛

ده تخۆم- قووتت ده ده م. دايكت ده ويست من بخوات، به لام پي

نه كرا. من وه كو ساتۆرن-ي باوكي ژوپيته ر وام، كاتي خه لكي

پيش بييني نه وه يان كرد منداله كاني له داها تودا ده يخۆن، چوو

هه موو منداله كاني خوي خوارد. يا ده بي بخوت، يا ده بي بتخۆن!

نه مه يه مه سه له كه! نه گهر من نه تخۆم، تۆ ديي من ده خوي. تۆ دگانه

تيژه كانيشت پي نيشان دام؛ به لام رۆله ي شيرينم مه ترسه، من

نه زيه تي تۆ ناده م.

(پرووه و كيفي چه كه كان هه نگاو دنه و ده مانچه يهك ده رد پيني)

بيرتا: (ده يه وي رابكا) دايه، فريام كه وه. دايه، ده يه وي بمكوژي.

دايهن: (ديته ژووره وه) جه نابي نه دؤلف، چ قه وماوه؟

كاپتن: (ده مانچه كه تاقي ده كاته وه) فيشه گه كانت ده ره پيناون؟

دايهن: به لي، ده مويست ناوماله كه كو كه مه وه، فيشه گه كانم برده

شوپنيكي ديكه. دانيشه نه دؤلف، هيتور به وه، فيشه گه كاني

دووباره تي ده خه مه وه.

(ده ستي كاپتن ده گري و له سه ر كورسييه كه دايده نيشيني. كاپتن، به و په ري

بيهي زييه وه رۆده نيشيته سه ر كورسييه كه. پاشان دايه ن، جلويه رگه

تایبه تییه که ی شیتان به دهسته وه ده گری و ده چیتنه پشت کورسییه که . بیترتا له ده رگای دهسته چه په وه راده کاته ده ری (دایه ن: ئەدۆلف، به بیرت دی تو رۆلە ی به نازوگۆزی خۆم بووی؟ هه موو شه ویک قه ره وپالە که تم ریک ده خست و له قه ره وپالە که دا ده مخه واندی و گۆرانیی خواپه رستییا نه م پۆ ده گویت؟ به بیرت دی چۆن نیوه شه وان هه لده ستامه وه و شه ره به تم ده ادایتی؟ به بیرت دی هه ر وه ختیکی خه ونی ناخۆشت ده دی و خه وت لی ده زرا، مؤتمم پۆ پی ده کرد و هه قایه تم پۆت ده گپرایه وه؟ به بیرت دی؟

کاپتن: قسه بکه مارگریت، قسه کانی تو گیانم تارام ده کاته وه . قسه بکه مارگریت.

دایه ن: زۆر باشه گیانه که م، به لام تو ده بی گویم لی رابگری! به بیرت دی تو جار تکیان چه په جاغیتک له موویه قسه که وه ده ست دابوویه و ده تو بست داری پی بیسری و به له م دروست بکه ی؟ من هاتم به فیله فیله چه په جاغه که م لیت سه نده وه . تو مندالیکی بی گوئ و لاسار بووی، له به رئه وه بوو که من ناچار بووم فیلت له گه ل به کار به ینم . چونکه تو باوه رت نه ده کرد من خیر و خوشیی تو ده وئ . من پیتم وتیت «ئو ماره پیسه به ره من، ده نا پیته وه ده دا» ئەو کاته تو چه په جاغه که مت دایه وه ده ستم.

(ده مانچه که له ده ست کاپتن ده رده هیینی)

هه ر وه ختیکی موبستایه جلویه رگت بکه مه به ر و نه ته ییلا با، من ناچار ده بووم بتلاوینمه وه و پیتم بلیم « ئەللا ه له و چاکه ته زی پنه ی هه ته» چه نی جوانه که بیی وه ک شازاده یه ک چاکه ته زی پنه که ت بکه به ته به ر. ئەو کاته، من چاکه ته چکۆله که تم پۆ راده گرت و له پشت سه رته وه چاوه ریم ده کرد و ده مگوت « هه ر دوو ده سته کانتی بئاخه ناویه وه» پاشان ده مگوت «به شینه بی و له سه ره خو دانیشه، بۆ ئەوه ی من دوگمه کانی چاکه ته که ت بۆ دابخه م» .

(هیتواش هیتواش جلویه رگه تایبه تییه که ی شیتانی ده کاته به ر) . ئەو کاته ده م وت « ئیستا هه لسه وه، وه کو مندالیکی ناقل له ژوو ره که وه ره و برۆ، بزانه م جلویه رگه که ت کۆکه یان نا» .

(کاپتن ده باته لای سۆفه که)

ئنجای پیتم ده گویت «ئیستا ده بی بچیته ناو جی و بخه ویت.»

کاپتن: وت چی؟ که من جلویه رگم کرد بووه به ر، ده چوومه ناو جی و ده خه وتم - هه ی نه عله تت لی بی! چیت له من کرد؟

(هه ول ده دا خۆی رزگار بکا)

کاپتن: ئۆه! چیت له من کرد؟ تو، هه ی ژنی مه کربازی جه هه ننه می، کی بیبری پۆ ئه وه ده چوو که تو هیینه به ئاین و ئۆین و ته له که بازیت!

(له سه ر سۆفه که راده کشیت)

که و تمه ته له وه - شکام - : مه حکووم به مانه وه .

دایه ن: لیم بیووره، ئەدۆلف. لیم بیووره، ئاخه ر، من نه م ده ویست منداله که ت بکوژی.

کاپتن: بۆچی نه ته یشت منداله که م بکوژم؟ ژیان واته دۆزه خ، مردنیش به هه شت؛ مندال ده بی له به هه شت بی.

دایه ن: تو چوزانی پاش مردن، چ هه یه و چ نییه؟

کاپتن: ئەمه تاقه شتی که که ئیمه زانیاریمان له باره وه هه یه؛ له باره ی ژیا نه وه به که هیچ نازانین! ئاه، ئەگه ر ئینسان ئەمه ی له هه وه له وه بزانیایه!

دایه ن: ئەدۆلف گیان، هه ول ده دلته نه رم بیته وه . له سه رکیشیی خۆت که م که ره وه . داوای لیبوردن و راحه ت له خوا بکه . جار ی هیشتا درهنگی به سه ردا نه هاتوه . مه سیح رووی کرده ئەو دزه ی هاتبوو خاچ بدزیت و پیی وت « ئەمپۆ تو له گه ل من له به هه شت ده بیت»، دزه تو به ی کرد و هیشتا مۆله تی له ده ست نه چوو بوو .

کاپتن: قه له ره شى پير؛ هه رئاوها زوو، ده ته وئ وهك نهو قه له ره شى به سهر

مردوو ده كانه وه ده قربونى، فالى شوومى ده گريته وه؟

(دايهن كتيبيكى گورانيى خواپه رستيانه له گيرفان دهرده هيني)

(كاپتن هاوار دهكا)

نوئيد؛ نوئيد ليته به؟

(نوئيد ديتته ژووره وه)

ئه م ژنه له م ژووره مه هيلله! فرپى بده دهره وه. دهيه وئ به گورانيى دينى،

بمخنكىنى. له په نجه ره كه وه يا له لوله ي سوپا كه وه. له هه ر

شويتيكه وه بى، فرپى ده دهره وه.

نوئيد: (سه يري دايهن دهكا) جه نايى كاپتن، من ناتوانم ئه م كاره بكه م. من

هه رگيز ناتوانم. ئه گه ر شهش زه لاميش بوونايه. قه ي ناكه، به لام

ژنيك...

كاپتن: تاكو ئيستا ناتوانيت دهره قه تى ژنيك بيت، ها؟

نوئيد: هه لبه تا ده توانم، به لام ئه مه شتيكى ديكه به پياو ده ستدرتيژى بكاته

سه ر ژنيك.

كاپتن: جياوازيه كه ي چييه؟ چما ئه وان ده ستدرتيژيان نه كرده سه ر من؟

نوئيد: به لئى، به لام من ناتوانم جه نايى كاپتن. ئه مه ته واو وهك ئه وه وايه

كه تو زور له من بكه ي بچم زله يه ك له قه شه بده م. ئه مه له گه ل

سروش ناگونجى. من ناتوانم.

ديهنى هه وته م

(هه مان ديهن، له گه ل لورا، ديتته ژووره وه و ئاخيز بو نوئيد دهكا كه بجيتته

دهره وه)

كاپتن: ئومفال! ئومفال! ئيستا تو گورزى پاله وانيتيت به دهسته وه گرتوه و

ياربى پى ده كه يت، كه چى هه رقه ليش به ديار مه كينه ي لوكه

رئيسييه وه دانيشتوه و خورى ده رتسى!

لورا: (به ره ولای سؤفه كه ده چيته پيش) ئه دؤلف، ته ماشاي من كه. تو وا

تى ده گه ي من دوژمنتم؟

كاپتن: به لئى. من وا تى ده گه م! من باوه رى وايه كه ئيه هه مووتان دوژمنى

مان. دايكم دوژمنم بو، له به رئه وه ي نه يده ويست بيتمه دونيا وه،

چونكه له دايكبوونى من نازارى بو ئه وه هه بو، بوئه بوونى

پينه گه بيوى منى له خواردن بى به رى كرد و بوونه وه رتيكى لاواز و

نوقسانى دروست كرد؛ خوشكم دوژمنم بو، له به رئه وه ي زورى ليم

ده كرد به گوئى بكه م؛ هه وه ل ئافره تتيك كه گرته باوه ش، دوژمنم

بو، له به رئه وه ي له پاداشتى ئه وه ئه وينى پيشكيشم كرد ده سالى

ره به ق تالارى نه خو شيم چه شت؛ كچه كه م كاتى هاته سه ر ئه وه ي له

من و له تو به كيكمان هه لئيرى، بووه دوژمنم. توش، ژنى خوم؛ تو

سه ر قافلته ي دوژمنه كانم بوويت، چونكه هه رگيز لى نه گه رايى

ئاسوده بم، تا ئه م كاته ي وا به سه ر ئه م سؤفه به وه بى ئيراده و

بى گيان كه له واژ بوومه ته وه.

لورا: من وا تى ناگه م ئه م شتانه ي كه ده يانده يتته پال من، هه رگيز

كه لكه له ي كه لله م بوو بو، يان به ئانقه ست كرد بيتتم. له وان به

ئاره زويه كى تار و ناديار له ناخى مندا هه بو بيت، بوئه وه ي خومت

له ده ست قوتار بكه م، وه ئه م ئاره زوه هه مووده م دهر وونى نازار

داوم. ئه گه ر تو له باره ي هه لسوكه وتى منه وه، هه ست به

نه خسه دانان و پيلانيك ده كه ي، هؤبه كه ي له وان به ئه مه بو بى و

من نه مزاني بى. من هيچ كاتىك نه خسه م بو كاره كانى كردو ومن

دانه ناوه، كه چى ئه م ئيشانه به هه مان شپوه ي ده يلئى،

كه وتونه ته وه. من سوئند به خوا و به ويژدانم ده خوم: من

به ته واوه تى بيگونا هم - ته نانه ت ئه گه ر به راستيش بيگونا هه بم.

بوونى تو به سه ر دل و دهر وونه وه بارتيكى قورس بو و ده مو بست

خۆم لەژێر ئەم بارە قورسە ڕزگار بکەم . ئەمانە راستن . ئەگەر تۆم هێندە سەخت نازار دابێ . داوای لێبوردنت لێ دەکەم .

کاپتن: هەموو ئەم شتانهی گوتت، دەشی پەسەند بکرتن . بەلام بۆ من تازە بە چی دەچێ کە بێم لەو تێ بگەم لەم کارساتەدا کێ گوناھبارە؟ لەوانەیە گوناھبار ئەو کەسانە بن کە چاوەروانیی «رۆحانیتی» و «مەعنەویات» لە «ژنەپێنان» دەکەن . ئەمڕۆ ژن و مێرد، عەبنەن وەک دوو شەریکی ناو کاروباری بازار دەبنە شەریکی یەکتەری! یان پیاو دەچێ «بەھاوڕێبەتی» لەگەڵ ژن دەژی، ئەوکاتە یان ئەم شەریک ئەو شەریکی خۆی فریودەدا، یان ئەم ھاوڕێی کلاو دەخاتە سەر ئەوی ترەو . ئەوینی سروشتی سێکسی لەم بەرێرەکانیپەدا لەناو دەچێ . لەم بەشداریکردنەدا کە (بەش) بەبێ هیچ پەیمانەستنیک (ھاوبەش) دەبێت، ئەنجامی عەشق بەشی چی دەبێ؟ ئایا کاتێ هەلۆهشانندنەوێ شەریکایەتی دێتە پێشەو، کێ سەریشکە؟ کێ باوکی راستیی منداڵە رۆحییەکەیه؟

لۆرا: بەلام تۆ گومانکردنت لەبارە منداڵەکەو، هیچ ئەسل و ئەساسیکی نییە .

کاپتن: هەر لەبەر ئەمەیه کە هێند سامناکە . ئەگەر بەلای کەمەووە بنچینهیەک بۆ دیاریکردنی هەقیقەت هەبوایە، ئینسان دلی پێ خۆش دەکرد . بەلام ئەم هەقیقەتە وەک تارمایییەک وایە خۆی لە پشت بت شارددبێتەووە و جار بە جارێک سەر دەربینێ و گالته بە ئینسان بکا؛ تەواو وەک ئەمە وایە کە ئینسان شەر لەگەڵ هەوا بکات، یا لە شەریکی بەدرۆدا تەفەنگی بەتال بپێنێتە دەرەو . هەقیقەتی نەگبەت زۆر لە ئینسان دەکات خۆی رابگرێت و توانا و هێز بێهەشییەتە ژبانەو، لەش و گیانی خۆی بۆ کارکردن بەگەرپخات . بەلام، تازە بیری من توایەو، مێشکیشم ئەوئەندە خۆی دەدا بەو ئاسمانە بۆشناخە، تا ئەوکاتە ئیتر گری تێ

بەردەبێت . سەربینیک بخەرە ژێر سەرمەو، شتیکیشم پێ دادە، سەرمامە، چەند سەرمامە!

(لۆرا شالەکەیی خۆی هەلدهگری و دایدهپۆشی . دایەن دەچێ سەربین بپێتی)
لۆرا: ھاوڕێ، دەستی خۆتم بدەرێ .

کاپتن: من دەستم بدەم! ئەو دەستەیی کۆتت کرد؟ ئۆمفال! ئۆمفال! شالەکەت وا بەسەر دەمەو؛ وەک بازووت نەرم و نیانە، وەک پرچی تافی شوخیشت بۆنی وازەنینی لێ دێ! لۆرا، کاتێ شوخ بووی و بەیەکەو لە دارستانان پیاوسەمان دەکرد . . . چەنێ خۆش بوو، چەنێ خۆش بوو! بێر بکەو ژبان ئەوسا چەن رەونەقدار بوو و ئیستا چۆنە! تۆ حەزت نەدەکرد ژبانی ئیمە ئاوهای لێ بێ، منیش هەر وا حەزم نەدەکرد، بەلام لەگەڵ ئەوێش هەر وای لێ هات . کەوابوو کێیە چارەنووسی ئیمە دیاری دەکا؟

لۆرا: تەنیا خوایە چارەنووسی ئیمە دیاری دەکا . .

کاپتن: کەوابوو دەبێ ناوی بنیین: خوای جەنگ و بەرێرەکانی . خۆ لەوانەشە لەم سەردەمەدا بتوانین بلتین کە (خوای) رکیفی چارەنووسی بەدەستەو گرتوو . ئەم پشیلەیهی لەسەرمە لایبە، لایبە .

(دایەن سەربینەکە دەهینیت و شالەکەش لەسەر کاپتن لادەبات)

پالتۆ سەربازییەکەیی خۆم پێ دادە .

(دایەن پالتۆکە لە عەللاگەکەو دپێتە خوار و پێی دادەدا)

ئا، ئەمە کەوێ زبری شیرە کە تۆ دەتویست لیمی بسەنی! ئۆمفال! ئۆمفال! ئەو ئەو ژنە تەلەکەبازە کە ئەوینداری ناشتی و ئەوین و داھینەری چەک فریدانت تەفروتوونا کرد! ئەو هەرقل، بیدارەو، پێش ئەوێ گورزەکەت لەدەست بسین . ئیوێ چەکمان بەفروفتیل لە دەست دەردین، وامان لێ دەکەن وا تێ بگەین کە ئەو چەکە لە پارچە زێرەرەقییک زیاتر، هیچی تر نییە . نەخیر، پێش ئەوێ

شت دەزانی!

بیرتا (لەلای دەستەچەپەو دەیتە ژووری، بەرەو لای دایکی رادەکا): دایە،

دایە!

لۆرا: رۆلە گیان، رۆلە کە ی خۆم.

قەشە: «ئامین».

پەردە

فەرھەنگۆک

فەخیزدار (فەخیز): مامزە. وشە بەکی پەهلەویبە، بەو تیکە فلزیبە دەلێن کە

سپاسواران بە پاژنە ی خۆیان ی وەدە کەن. بەعەرەبی مەمازی دەلێن، مامزە.

سۆفە: نیوتەخت، قەنەفە.

ئەسکەناس: پارچە ی کاغەزی دۆلار.

پەیتوون: ئەو عارەبانانە ی کە بە ئەسپەو، سوار دەبھاژۆن.

چەپەجاغ: چەقۆی زۆر گەورە، هی کەول.

ئۆمفال: lomphe چیرۆکە ئەفسانەییبەکانی یونانی کۆندا ژنە پاشایەک بوو.

ھەرقەلی ئاشق و گراوی خۆی و الێ کرد ناچار بیت وەک ژنان چۆک دابداتەو

و خوری برێسی.

ستاگنیلیۆس Erik John STAGNELINUS ۱۷۹۳ - ۱۸۲۳ شاعیر و

شانۆنامە نووسێکی سویدیە.